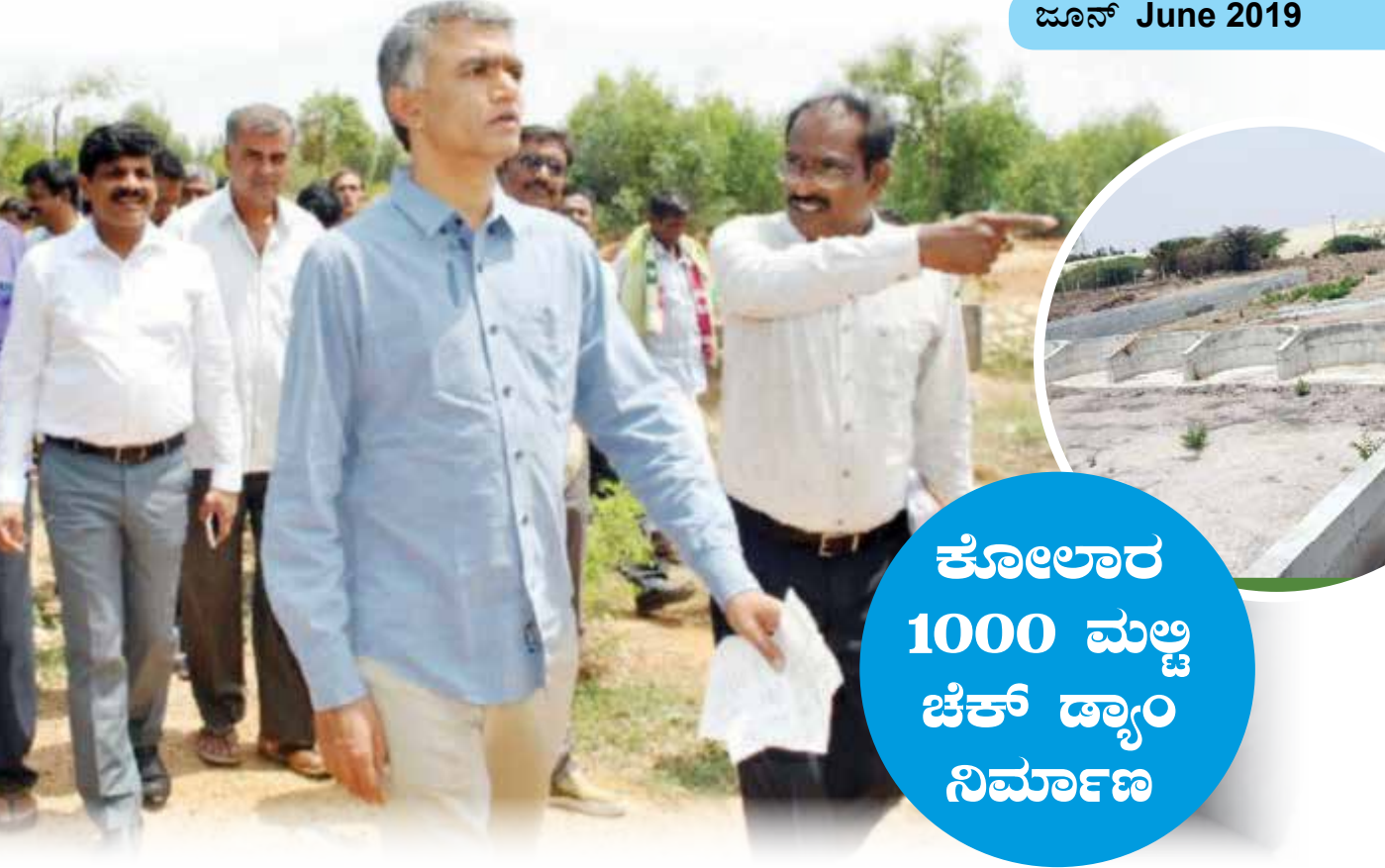

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಕಾಸ

Karnataka Vikas

ಜೂನ್ June 2019

ಕೋಲಾರ
1000 ಮಲ್ಲ
ಚೆಕ್ ಡ್ಯಾಂ
ನಿರ್ಮಾಣ

ಸ್ವಚ್ಛ ಮೇವ ಜಿಯತೇ ಅಂದೋಲನ

**ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರಿಂದ
ಬರಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ.**

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಕಾಸ

ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಇಲಾಖೆಯ ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆ

ಜೂನ್
2019
June
2019

ಸಂಪುಟ : 60
Volume : 60
ಸಂಚಿಕೆ : 7
Issue : 7

ಈ ಸಂಚಿಕೆಯೊಳಗೆ

ಸಚಿವಾಲಯ ಸಂದೇಶ	5
ವರದಿ	7
ಎಂ.ಕೆ.ಕೆಂಪೇಗೌಡ	7
ಬಿ.ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ	11
ನಾಗೇಂದ್ರ ಕುಮಾರ ಜಿ.ಟಿ	14
ರಾಮಾಂಜನೇಯ ವಿ.ಎಚ್	21
ಕಾವ್ಯವಿಕಾಸ	25
ಜಿ.ವೆಂಕಟೇಶ	25
ಸುತ್ತೋಲೆಗಳು	26

ಪ್ರಕಾಶಕರು

ಕೆ. ಯಾಲಕ್ಕಿಗೌಡ

ನಿರ್ದೇಶಕರು(ಪಂ.ರಾಜ್) ಹಾಗೂ
ಪದನಿಖತ್ತೆ ಸರ್ಕಾರದ ಜಂಟಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು

ಡಾ|| ಬೂವನಹಳ್ಳಿ ನಾಗರಾಜ್

ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಗ್ರಾಮೀಣ ಮೂಲಭೂತ
ಸೌಕರ್ಯ ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರದ ಪದನಿಖತ್ತೆ
ಉಪ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ

ಮುಖ್ಯ ಸಂಪಾದಕರು ಹಾಗೂ

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಪರ್ಕಾಧಿಕಾರಿ

ಗಗನ್ ಎ.ಎಸ್

ಸಹಾಯಕ ಸಂಪಾದಕರು

ಆರ್ನೇಸ್ ಮೇರಿ

ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರು

ಹೆಚ್.ಜಿ.ಗುರುಸ್ವಾಮಿ

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ

ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ರೂ.100/-

ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ರೂ. 120/-

ಬಿಡಿ ಪ್ರತಿ ರೂ. 10/-

ಚಂದಾ ಹಣವನ್ನು ಮನಿಯಾರ್ಡರ್ ಮೂಲಕ ನಿಮ್ಮ ಸ್ಟೇಷನ್ ಅಂಚೆ ವಿಳಾಸ ಪಿನ್ ಕೋಡ್ ನೊಂದಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕಚೇರಿ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ತಲುಪಿಸಬಹುದು.

ಕಚೇರಿ ವಿಳಾಸ

ಮುಖ್ಯ ಸಂಪಾದಕರು, ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಕಾಸ
ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಇಲಾಖೆ
ನಂ.309, 3ನೇ ಮಹಡಿ, ಗೇಟ್ ನಂ.1,
ಬಹುಮಹಡಿಗಳ ಕಟ್ಟಡ, ಡಾ.ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ವಿಧಿ,
ಬೆಂಗಳೂರು - 560 001.
ದೂರವಾಣಿ: 080-22353857
www.rdrpr.kar.nic.in
Email: kvrdrpr@gmail.com

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಕಾಸದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಸರ್ಕಾರಿ ಆದೇಶ ಸುತ್ತೋಲೆಗಳು ಅಧಿಕೃತವಾದವುಗಳಾಗಿದ್ದು ಎಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು. ಲೇಖನಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಲೇಖಕರದ್ದೇ ಆಗಿರುತ್ತವೆ ಹೊರತು ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಲ್ಲ.

ಪತ್ರಿಕೆ ಕುರಿತು ನಿಮ್ಮ ನುಡಿ

ಮಾನ್ಯರೇ,

2019ರ ಏಪ್ರಿಲ್ ಮತ್ತು ಮೇ ಮಾಹೆಯ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಚಿಕೆಯು ತುಂಬಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂದಿದ್ದು, ಇಲಾಖೆಯ ನೂತನ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ನೇಮಕಗೊಂಡಿರುವ ಶ್ರೀಮತಿ ಉಮಾದೇವನ್ ರವರು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲೆಂದು ಶುಭ ಹಾರೈಸುತ್ತೇವೆ. 2019-20ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅನುದಾನ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿರುವ ಅನುದಾನವು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗಿ ಎಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಕಲ್ಯಾಣ್ ಸುಂದರಂ

ಡಿಇಒ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯತಿ, ಪಾವಗಡ.

ಮಳೆಯ ಅಭಾವದಿಂದಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರ ಆವರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆ ವತಿಯಿಂದ ಜಲಾಮೃತ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿ ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳ ಪುನರುಜ್ಜೀವನ ಹಾಗೂ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಕ್ರಮಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು, ಅಲ್ಲದೆ ನೀರಿನ ಪ್ರಜ್ಞಾವಂತ ಬಳಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವು ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿದೆ. ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಬಾರದೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವು ಬಹಳ ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ರೇಖಾ,

ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರು, ಚಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತಿ, ತುಮಕೂರು.

2019ರ ಏಪ್ರಿಲ್-ಮೇ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಚಿಕೆಯ 2019-20 ಆಯವ್ಯಯ ಪಕ್ಷಿನೋಟ ಮುಖಪುಟವು ಬಹಳ ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ. ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಆಸ್ತಿ ಮತ್ತು ಆಸ್ತಿ ತೆರಿಗೆಯ ನಿಯಮಗಳು ಬಗ್ಗೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಣೆ ಹಾಗೂ ಸ್ಪಷ್ಟತೆ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಕುರಿತ ಲೇಖನವು ತುಂಬಾ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಇಲಾಖೆಗೆ ಲೆಕ್ಕಶೀರ್ಷಿಕೆವಾರು ಅನುದಾನದ ಕುರಿತು ವರದಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿನ ಲೇಖನಗಳು, ಸುತ್ತೋಲೆ, ವರದಿಗಳು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿದೆ.

ಹಂಸಿಕ ಕೆ.ಎಸ್

ಬಾಲವಿಕಾಸ ಇಂಟರ್‌ನ್ಯಾಷನಲ್ ಶಾಲೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಸಚಿವಾಲಯದಿಂದ ಸಂದೇಶ

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಸಚಿವಾಲಯ
ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಇಲಾಖೆ,
ಬಹುಮಹಡಿ ಕಟ್ಟಡ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಎಲ್.ಕೆ.ಅತೀಕ್

ಭಾ.ಆ.ಸೇ.

ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ

ಪ್ರಿಯ ಬಂಧುಗಳೇ,

ಮೋಡ ಬಿತ್ತನೆಯಿಂದ ಬರ ನಿರ್ವಹಣೆ...

ರಾಜ್ಯವು ಸತತ 19 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಳೆ ಕೊರತೆ ಎದುರಿಸಿದೆ. ಮಳೆ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ.68ಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದ್ದು, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅಭಾವ ಹಾಗೂ ಅಂತರ್ಜಲ ಮಟ್ಟ ಕುಸಿತಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಯ ಸಚಿವರು ದಿನಾಂಕ: 30.05.2019ರಂದು ಸಭೆ ನಡೆಸಿ ಪರ್ಯಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಮೋಡ ಬಿತ್ತನೆಯನ್ನು ವರ್ಷಧಾರೆ ಯೋಜನೆ ಮೂಲಕ ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

2017ರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದ ಮೋಡ ಬಿತ್ತನೆಯಿಂದಾಗಿ ಶೇ.27ರಷ್ಟು ಅಧಿಕ ಮಳೆಯಾಗಿತ್ತು. ಸುಮಾರು 2.1 ರಿಂದ 5 ಟಿಎಂಸಿ ನೀರು ಲಭ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರಸ್ತುತ ರಾಜ್ಯದ ನಾನಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 408-5051 ಮಿ.ಮೀ ಮಳೆ ಪ್ರಮಾಣವಿದ್ದು, ಸದ್ಯ ಕೇವಲ ಶೇ.23 ರಷ್ಟು ಲಭ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಆತಂಕ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಿ ಮೋಡ ಬಿತ್ತನೆ ಮೂಲಕ ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆ ನೀರನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಗುವುದು. ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾತ್ರ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾ.ಪಂ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಮಾಪನ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಇವುಗಳಿಂದ ನಿಖರ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆದು ತಜ್ಞರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಮೋಡ ಬಿತ್ತನೆ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ನಿಖರತೆಯಿಂದಾಗಿ ಹಿಂದಿಗಿಂತ ಈಗ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಶ್ರಮ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 60ರಷ್ಟು ರೈತರು ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಕೃಷಿಯನ್ನೇ ನಂಬಿರುವುದರಿಂದ, ಮಳೆ ಬಾರದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಗದ ಬದುಕು ದುಸ್ತರವಾಗುತ್ತದೆ. ಬರ ನಿರ್ವಹಣೆ ಹಾಗೂ ಅಂತರ್ಜಲ ಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚಾಗಲು ನೀರು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಮೋಡ ಬಿತ್ತನೆಯಿಂದ ಮಳೆ ಪ್ರಮಾಣ ಏರಿಕೆಯಾದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗೆ ಪೂರಕವಾಗಲಿದೆ.

ಬರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ವಹಣೆ...

ಕಳೆದ ವರ್ಷ ರಾಜ್ಯವು ಬರಗಾಲದಿಂದ ಹಾಗೂ ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ತತ್ತರಿಸಿದ್ದು, ಜನರು ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರುಗಳು ಬರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಮಲೆನಾಡು, ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಹಾನಿಯಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿರುವುದು ನಮಗೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದಿದೆ. 2019-20ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸಹ ರಾಜ್ಯದ ಹಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಬರ ಇರುವುದರಿಂದ ಜನರು ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ನರೇಗಾ ಯೋಜನೆಯ ವತಿಯಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಲು, ಬರಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ, ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಂವನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಚುರುಕುಗೊಳಿಸಿ ಜಿಲ್ಲಾ, ತಾಲ್ಲೂಕು, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಮಾನವ ದಿನಗಳನ್ನು ಸೃಜಿಸಿ ಉದ್ಯೋಗ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಸ್ವಚ್ಛ ಮೇವ ಜಯತೇ...

ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ-ಕಾಲೇಜು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ, ರೈತರಲ್ಲಿ, ಯುವಕ ಯುವತಿಯರಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ವಿಲೇವಾರಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಒಣ ಮತ್ತು ಹಸಿ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಒಣ ಕಸವನ್ನು ಮರು ಬಳಕೆ (Recycle) ಮಾಡುವುದು ಹಾಗೂ ಘನ ಕಸವನ್ನು ಗೊಬ್ಬರವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಕುರಿತು ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವ ಅಭಿಯಾನಕ್ಕೆ ಜೂನ್ 11 2019 ರಂದು ಚಾಲನೆ ನೀಡಲಾಗಿದ್ದು, ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ 2019-20ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ “ಸ್ವಚ್ಛ ಮೇವ ಜಯತೇ” ಆಂದೋಲನದಡಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಯ್ದು 1000 ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ Solid & Liquid Waste Management (SWM)ಗಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಆದರ್ಶ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯನ್ನಾಗಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಆಶಯವಾಗಿದ್ದು, ಸ್ವಚ್ಛ ಸುಂದರ, ಸಮೃದ್ಧ ನಾಡನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಶ್ರಮಿಸುತ್ತೀರೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

(ಎಲ್.ಕೆ.ಅತೀಕ್)

ವರದಿ

ಎಂ.ಕೆ.ಕೆಂಪೇಗೌಡ

ಜಂಟಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು
ಸಾಮಾಜಿಕ ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧನಾ
ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ
ಹಾಗೂ ಸಲಹೆಗಾರರು(ಪಂ.ರಾಜ್)
ಗ್ರಾ.ಅ. ಮತ್ತು ಪಂ.ರಾಜ್ ಇಲಾಖೆ

ಈ ಮೂರು ಗ್ರಾಮ
ಪಂಚಾಯತಿಗಳ
ಭೇಟಿಯಿಂದ ಗ್ರಾಮ
ಪಂಚಾಯತಿಗಳು
ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ
ಅನುದಾನದಿಂದ ಏನೆಲ್ಲಾ
ವಿನೂತನ ಜನೋಪಯೋಗಿ
ಕ್ರಮಗಳನ್ನು
ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ ಎಂಬ
ಅಂಶ ಮನದಟ್ಟಾಗುತ್ತದೆ.
ಇಂತಹ ಜನೋಪಯೋಗಿ
ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು
ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ
ಅನುದಾನದ ಸಮಸ್ಯೆ
ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ವಿನೂತನ ಕಾರ್ಯನಾಧನೆ

ದಿನಾಂಕ: 30.04.2019ರಂದು ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ.ಉಮಾ ಮಹದೇವನ್‌ರವರು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಉತ್ತರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ರಾಜಾನುಕುಂಟೆ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜಿಲ್ಲೆ ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬಾಶೆಟ್ಟಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ದಿನಾಂಕ 28.05.2019 ರಂದು ಬೆಂಗಳೂರು ದಕ್ಷಿಣ ತಾಲ್ಲೂಕು ಸೋಮನಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದರು. ಭೇಟಿ ವೇಳೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಸಾಧನೆಗಳು ಹಾಗೂ ಜನೋಪಯೋಗಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು.

ರಾಜಾನುಕುಂಟೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ:

- ಬೆಂಗಳೂರು ಉತ್ತರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ರಾಜಾನುಕುಂಟೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಸುಸಜ್ಜಿತ ಸ್ವಂತ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂ. ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದು ಶೇ.50 ರಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ವಂತಿಗೆಯಾಗಿ ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಮೂರು ಅಂತಸ್ತಿನ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ಕೆಳಮಹಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಛೇರಿ, ಮೊದಲನೇ ಮಹಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಭಾಂಗಣ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಕೊಠಡಿ ಹಾಗೂ ಎರಡನೇ ಮಹಡಿಯಲ್ಲಿ ಡಿಜಿಟಲ್ ಲೈಬ್ರರಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಮೇಲ್ಭಾಗಿಯಲ್ಲಿ ರೂ. 9.00 ಲಕ್ಷಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ 6 ಕಿಲೋ ವ್ಯಾಟ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳ ಸೋಲಾರ್ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನಾ ಘಟಕವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ವಿದ್ಯುತ್‌ನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುತ್ ನಿಗಮದ ಗ್ರಿಡ್‌ಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಹಣ ಗಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.
- ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ, ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲಾತಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ವತಿಯಿಂದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು, ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವಾರು ವಿನೂತನ ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.
- ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇರಳವಾಗಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಒಣ ಕಸವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಮೂಲದಲ್ಲಿಯೇ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕಸವನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ರೂ.8.00 ಲಕ್ಷ ಆದಾಯ ಗಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಸ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ 31 ಗುಂಟೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಪಡೆದಿದ್ದು, ಸುಸಜ್ಜಿತ ಕಸ ಸಂಗ್ರಹಣಾಗಾರವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.
- ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಒಟ್ಟು 8 ಶುದ್ಧ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಗ್ರಾಮದ ಎಲ್ಲಾ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಶುದ್ಧ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಒದಗಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಲೆಗಳು, ಅಂಗನವಾಡಿಗಳು, ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೂ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ವತಿಯಿಂದ ಶುದ್ಧ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

- ಎಲ್ಲಾ ಶಾಲೆಗಳು ಹಾಗೂ ಅಂಗನವಾಡಿಗಳ ವಿದ್ಯುತ್ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ವತಿಯಿಂದಲೇ ಪಾವತಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- ಎಲ್ಲಾ ಅಂಗನವಾಡಿಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ಶೌಚಾಲಯ, ಅಡುಗೆ ಕೋಣೆ, ನೆಲಕ್ಕೆ ವೆಟಿಫೈಡ್ ಟೈಲ್ಸ್ ಹಾಗೂ ಆಟದ ಮೈದಾನದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆಟವಾಡಲು ಕಲಿಕೆ ಆಧಾರಿತ ಆಟಕೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.
- ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಸರ್ಕಾರಿ ಹಾಗೂ ಅನುದಾನಿತ ಶಾಲೆಗಳ 500 ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ವತಿಯಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನ ನೀಡಿರುತ್ತಾರೆ.
- ಗ್ರಾಮದ ಅಂಗವಿಕಲ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ವತಿಯಿಂದ ಸ್ಥಳ ನೀಡಿ ಕ್ಯಾಂಟೀನ್ ನಡೆಸಲು ಅವಕಾಶ ಒದಗಿಸಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೂ ಅವರಿಂದಲೇ ಊಟೋಪಹಾರ, ಕಾಫಿ/ಟೀ ಸರಬರಾಜು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದು ಆತನ ಕುಟುಂಬದ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ನೆರವಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.
- ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ರಸ್ತೆ ಬದಿಗಳಲ್ಲಿ 20000 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಸಿಗಳನ್ನು ನೆಡೆಸಿ, ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.
- ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪೀಪಲ್ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಹಯೋಗದೊಡನೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬೇಸಿಗೆ ಶಿಬಿರ, ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ಯುವಕ/ಯುವತಿಯರಿಗೆ ಕೌಶಲ್ಯ ತರಬೇತಿ ಮುಂತಾದ ಜನೋಪಯೋಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು

ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

- ಅಂಗವಿಕಲ, ಮಹಿಳಾ ಕ್ರೀಡಾ ಪಟುಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಧನ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.
- ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ವತಿಯಿಂದ ಸಮುದಾನ ಭವನ ನಿರ್ಮಿಸಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲದೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಹಾಗೂ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.
- ಗ್ರಾಮದ ಸರಹದ್ದಿನಲ್ಲಿರುವ ಕುಟಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿ ಸುತ್ತಲೂ ವಾಕಿಂಗ್ ಟ್ರ್ಯಾಕ್ ನಿರ್ಮಿಸಲು ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.
- ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಹಳೇ ಕಟ್ಟಡವಿದ್ದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅನುದಾನ ಹಾಗೂ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಾಲ ಪಡೆದು ಬಹುಉಪಯೋಗಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ಸಂಕೀರ್ಣವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಬಾಶೆಟ್ಟಿಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ:

- ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬಾಶೆಟ್ಟಿಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಸುಸಜ್ಜಿತ ಸ್ವಂತ ಕಟ್ಟಡ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.
- ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ರೂ.4.20 ಕೋಟಿ ಸ್ವಂತ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಹೊಂದಿದ್ದು, ಹಲವಾರು ಜನೋಪಯೋಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.
- ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ,

ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲಾತಿ, ಬಾಪೂಜಿ ಸೇವಾ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

- ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ವತಿಯಿಂದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು, ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವಾರು ವಿನೂತನ ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.
- ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಂತಿದ್ದ ಸರ್ಕಾರಿ ವಸತಿ ಗೃಹವನ್ನು ನವೀಕರಿಸಿ ಡಿಜಿಟಲ್ ಲೈಬ್ರರಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಡಿಜಿಟಲ್ ಲೈಬ್ರರಿಯಲ್ಲಿ 10 ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿದ್ದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಜನೆಗಲ್ಲದೆ ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ಯುವಕ/ಯುವತಿಯವರು ಹಾಗೂ ಕೃಷಿಕರಿಗೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗುವ ವಿಪುಲವಾದ ಮಾಹಿತಿ ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.
- ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ವತಿಯಿಂದ ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ವಿವಿಧ ಕೌಶಲ್ಯ ತರಬೇತಿ ನೀಡಿ ಸ್ವ-ಉದ್ಯೋಗ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು ಹಾಗೂ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.
- ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಒಣ ಕಸವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಮೂಲದಲ್ಲಿಯೇ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕ ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ವತಿಯಿಂದ 1.9 ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ.
- ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಒಟ್ಟು 11 ಶುದ್ಧ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಗ್ರಾಮದ ಎಲ್ಲಾ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಶುದ್ಧ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಒದಗಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಲೆಗಳು, ಅಂಗನವಾಡಿಗಳು, ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೂ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ವತಿಯಿಂದ ಶುದ್ಧ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.
- ಎಲ್ಲಾ ಅಂಗನವಾಡಿ, ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆಟವಾಡಲು ಕಲಿಕೆ ಆಧಾರಿತ ಆಟಕೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.
- ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಬಾಶೆಟ್ಟಿಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸೋಲಾರ್ ಹೈಮಾಸ್ಕ್ ದೀಪ ಹಾಗೂ ಕಸುವಿನಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸೋಲಾರ್ ಬೀದಿ ದೀಪಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಬಾಶೆಟ್ಟಿಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದ ಕೆರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿ ವಾಕಿಂಗ್ ಟ್ರ್ಯಾಕ್ ನಿರ್ಮಿಸಲು ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಸೋಮನಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ:

- ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೆಂಗಳೂರು ದಕ್ಷಿಣ ತಾಲ್ಲೂಕು ಸೋಮನಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಸುಸಜ್ಜಿತ ಸ್ವಂತ ಕಟ್ಟಡ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಕಟ್ಟಡದ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸೋಲಾರ್ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನಾ ಘಟಕವನ್ನು 4 ಲಕ್ಷ ರೂ. ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿ ಅಳವಡಿಸಿದ್ದು, ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ವಿದ್ಯುತ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಮಾಹೆ ರೂ.4000/- ಹಣ ಗಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಇದೇ ವಿದ್ಯುತ್ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ಮಾಹೆ ರೂ.2000/- ಗಳ ವಿದ್ಯುತ್ ವೆಚ್ಚ ಬರುತ್ತಿದ್ದು, ಈಗ ಅದೂ ಸಹ ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ 4 ಲಕ್ಷ ರೂ. ತೊಡಗಿಸಿ, ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ರೂ.72000/- ಗಳ ಆದಾಯ ಗಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದೊಂದು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.
- ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮಗಳ ವಿದ್ಯುತ್ ದೀಪಗಳಿಗೆ ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತ ON/OFF ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಳವಡಿಸಿ, ಅನವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಆಗುವ ವಿದ್ಯುತ್ ಬಳಕೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಿ ತನ್ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯುತ್‌ಗೆ ತಗಲುವ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.
- ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಹಾಗೂ ಬೀದಿ ದೀಪಗಳ ವಿದ್ಯುತ್ ಬಿಲ್‌ಗಳನ್ನು ಮೀಟರ್ ಜೊತೆ ಪ್ರತಿ ಮಾಹೆ ಲೆಕ್ಕ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿ ಅನವಶ್ಯಕ ತಗುಲುವ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಮಾಹೆ ಅಂದಾಜು ರೂ.2,00,000/- ಬರುತ್ತಿದ್ದ ವಿದ್ಯುತ್ ಬಿಲ್ ರೂ.1.30 ಲಕ್ಷ - ರೂ.1.40 ಲಕ್ಷ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಮಾಹೆ ಅಂದಾಜು ರೂ.60,000/- ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತಿದ್ದು ವಾರ್ಷಿಕ ಅಂದಾಜು ರೂ.7.20 ಲಕ್ಷ ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ.
- ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆ, ವಿದ್ಯುತ್ ಮಿತ ಬಳಕೆ ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯುತ್ ಬಿಲ್‌ಗಳ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಿಂದಾಗಿ ಈ ಗ್ರಾಮ

ಪಂಚಾಯತಿಯವರು ವಾರ್ಷಿಕ ಅಂದಾಜು ರೂ.15.00 ಲಕ್ಷಗಳ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದೊಂದು ಸರ್ವರೂ ಅನುಕರಿಸಬಹುದಾದ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.

- ಹೀಗೆ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಲಾದ ಹಣವನ್ನು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಒಂದು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ/ಪಂಗಡದ ಜನರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಾಸಿಸುವ ಬೀದಿಗಳ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ತೊಡಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.
- ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಸೋಮನಹಳ್ಳಿ ಹಾಗೂ ಗಿರಿಗೌಡನದೊಡ್ಡಿ ಗ್ರಾಮದ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ/ಪಂಗಡಗಳ ಕಾಲೋನಿಗಳನ್ನು ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ್ದು, ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ರಸ್ತೆ, ಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಸೋಲಾರ್ ಬೀದಿದೀಪ, ಪ್ರತಿ ಮನೆಗೂ ಸೋಲಾರ್ ಲ್ಯಾಂಟರ್ನ್, ಗ್ಯಾಸ್ ಸಿಲಿಂಡರ್, ಉಚಿತ ಶುದ್ಧ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು (ಕ್ಯಾನ್ ಮೂಲಕ) ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.
- ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಗ್ರಾಮದ ಎಲ್ಲಾ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಶುದ್ಧ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಒದಗಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಲೆಗಳು, ಅಂಗನವಾಡಿಗಳು, ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೂ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ವತಿಯಿಂದ ಶುದ್ಧ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದೊಂದು ಅನುಕರಣೀಯವಾದ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.
- ಎಲ್ಲಾ ಅಂಗನವಾಡಿ, ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆಟವಾಡಲು ಕಲಿಕೆ ಆಧಾರಿತ ಆಟಕೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ವಿನೂತನ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು ಮೆಚ್ಚಿ, ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರುಗಳು, ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹಾಗೂ ಪಂಚಾಯತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಿದರು.

ಈ ಮೂರು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಭೇಟಿಯಿಂದ ಗ್ರಾಮ

ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಅನುದಾನದಿಂದ ಏನೆಲ್ಲಾ ವಿನೂತನ ಜನೋಪಯೋಗಿ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಅಂಶ ಮನದಟ್ಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಜನೋಪಯೋಗಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ಅನುದಾನದ ಸಮಸ್ಯೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿ ಹಾಗೂ ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕಾರ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ವಿನೂತನ ಚಿಂತನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತಿ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಕಾಲಿಕ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೆರವು ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ವಿನೂತನ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ಉತ್ತಮ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯ. ಇಂತಹ ಮಾದರಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಅವುಗಳ ನೂತನ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಉಳಿದ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಅನುಸರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಬಹುಮುಖ್ಯ. ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತಿ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯತಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಂತಹ ವಿನೂತನ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಇತರ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಅನುಸರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಇದರಿಂದ ಕ್ರಮೇಣವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಮಾದರಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಾಗಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖರಾಗಬೇಕೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಆಶಯವಾಗಿದೆ. ♦

ವರದಿ

ಬಿ.ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ

ನಿರ್ದೇಶಕರು
ಜಲಾಮೃತ ಯೋಜನೆ
ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು
ಪಂ.ರಾಜ್ ಇಲಾಖೆ

ಜಲ, ನೆಲ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಸಂವರ್ಧನೆ

ಜಲ, ನೆಲ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯಗಳು, ಈ ಮೂರು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಮಿತವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಹಿತವಾಗಿ (Sustainable use) ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿ ನೀಡಬಹುದು. ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು 2019-20ನೇ ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಲನ್ನು ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಜಲಾಮೃತ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡಲು ಹಾಗೂ 2019 ವರ್ಷವನ್ನು "ಜಲವರ್ಷ"ವೆಂದು ಆಚರಣೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಜಲಾಮೃತ ಯೋಜನೆಯ ನಾಲ್ಕು ಆಧಾರ ಸ್ತಂಭದ ಉದ್ದೇಶಗಳೆಂದರೆ ಜಲ ಸಾಕ್ಷರತೆ, ಜಲ ಮೂಲಗಳ ಪುನರುಜ್ಜೀವನ ಹಾಗೂ ನವೀನ ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳ ಸೃಷ್ಟಿ ಹಾಗೂ ಹಸರೀಕರಣ. ಜಲಾಮೃತದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ/ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡಲು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಿಂದ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿವರೆಗೆ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಮೊದಲನೇ ಹಂತದ ಸಮಿತಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಮಟ್ಟದ ಜಲಾಮೃತ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಗ್ರಾಮ ಸ್ವರಾಜ್ ಕಾಯ್ದೆಯ ಕಲಂ 61 (ಎ)ರ ಅನುಸಾರ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಉಪ ಸಮಿತಿ ಎಂದು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸ್ಥಾಯಿ ಸಮಿತಿಯ ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ನೇಮಿಸಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಪಂಚಾಯತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಈ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ

ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಗ್ರಾಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ದಾನಿಗಳು ಜಲಸಂರಕ್ಷಣೆ ಆಸಕ್ತಿಯಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮದ ಜನತೆಗೆ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ, ಎಲ್ಲಾ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಶಿಕ್ಷಕರುಗಳಿಗೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ, ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ರೈತರುಗಳಿಗೆ ನೀರಿನ ಮಿತ ಬಳಕೆ, ನೀರಿನ ಆಯವ್ಯಯ, Water

budget, ನೀರಿನ ಅರಿವು, ಹಾಗೂ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು, ರೇಡಿಯೋ, ಟಿವಿ, ವಾಟ್ಸಾಪ್, ಯುಟ್ಯೂಬ್, ರಥಯಾತ್ರೆ, ಚಿತ್ರಲೇಖನ ಮುಂತಾದ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರಸಾರ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಲು ಆಂದೋಲನವನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ 10 ರಿಂದ 15 ವಿಷಯ ತಜ್ಞರನ್ನು (SMS-Subject Matter Specialist) ವಿಭಿನ್ನ ಸರ್ಕಾರಿ/ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಗುರುತಿಸಲಾಗುವುದು ಉದಾಹರಣೆಗೆ: ಕೇಂದ್ರ ಅಂತರ್ಜಲ ಮಂಡಳಿ CGWB, ಕರ್ನಾಟಕ ದೂರ ಸಂವೇದಿ ಇಲಾಖೆ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಇಲಾಖೆ, ನಗರ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಇಲಾಖೆ, ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ಜಲಸಂಪನ್ಮೂಲ ಇಲಾಖೆ, KSRSC, NMDC, ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆ, ವಾಲ್ಮಿ, SIRD, Indian Institute of Science ಇತ್ಯಾದಿ ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ ಜಿಲ್ಲಾ

ಜಿಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕು ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಜಲಾಮೃತ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್ ಅನಾವರಣ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

ತಾಲ್ಲೂಕು ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಜಲಾಮೃತ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್ ಅನಾವರಣ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಈ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಚ್ಛೆಯುಳ್ಳ ಅನುಭವವುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಅನುಭವವುಳ್ಳ ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ನೋಂದಣಿಸುವುದು. ಎಲ್ಲಾ ಸಂಭಾವಿತ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಮೊದಲು SMS ರವರಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಎಸ್‌ಆರ್‌ಪಿಯವರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಅವರಿಂದ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಡಿಆರ್‌ಪಿ ರವರಿಗೆ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಅಬ್ದುಲ್ ನಜೀರ್ ಸಾಬ್ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆ, ಮೈಸೂರು, Walmi ಧಾರವಾಡ ಹಾಗೂ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ 5 ದಿನವರೆಗೆ ತರಬೇತಿ ಹಾಗೂ 6ನೇ ದಿನ ಈಗಾಗಲೇ ಮಳೆ ನೀರಿನ ಕೊಯ್ಲು, ಅಥವಾ ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಲಾಗಿರುವ ಸೈಟುಗಳಿಗೆ ಬೆಸ್ಪ್ ಪ್ರಾಕ್ಟಿಸ್‌ನ್ನು ನೋಡಿ ಕಲಿಯಲು ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ಮಾಡಿಸಲಾಗುವುದು.

3. ಮಾದರಿ ಪಠ್ಯ ತಯಾರಿಕೆ:

ಮೇಲ್ಕಂಡ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಒಬ್ಬ ಪರಿಣಿತರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ವಿಭಿನ್ನ ವಿಷಯ ವಸ್ತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾದರಿ ಪಟ್ಟಿಯ ತಯಾರಿಸಲು 2 ದಿನದ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ ಏರ್ಪಡಿಸುವುದು.

ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಕಾರ್ಯಾಗಾರದಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು.

i. ಮಳೆ ನೀರು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ, ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು

2. ತರಬೇತುದಾರರಿಗೆ ತರಬೇತಿ:

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ತರಬೇತಿ	ಸಂಖ್ಯೆ	ತರಬೇತುದಾರರಿಗೆ ತರಬೇತಿ
1	ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು (State Resource Person)	10 ರಿಂದ 15	SMS ರವರಿಂದ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ
2	ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ (District Resource Person)	30 ರಿಂದ 50	SRP ರವರಿಂದ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ
3	ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು (Taluk Resource Person)	176 ರಿಂದ 200	DRP ರವರಿಂದ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ
4	ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಮಟ್ಟದ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು Gram Panchayath Resource Persons	6026 ರಿಂದ 6500	TRP ರವರಿಂದ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ದಿನಗಳಲ್ಲಿ, Intensity of Rain fall ಹಾಗೂ ಯಾವ ತರದ ಮಣ್ಣಿನ ಮೇಲೆ ಮಳೆ ನೀರು ಬಿದ್ದರೆ ಇದರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಹಾಗೂ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡುವುದು (Texture, Structure, ಕೆಂಪು ಮಣ್ಣು, ಕಪ್ಪು ಮಣ್ಣು, ಮರಳು, ಗೋಡಿ ಮಣ್ಣು ಇತ್ಯಾದಿ. ಈ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಬಹುದು).

- ii. ಕೆರೆ, ಕಟ್ಟಿ, ಪುಷ್ಕರಣಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವುದು ಹಾಗೂ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬರುವ ನೀರನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ತಡೆಹಿಡಿಯುವುದು ಮತ್ತು ಕೆರೆಯ ಹೂಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ.
- iii. ಬಾವಿ, ಕೊಳವೆ ಬಾವಿ, Hand pump ಇತ್ಯಾದಿ ಅಂತರ್ಜಲ ನಿರ್ವಹಣೆ ಹಾಗೂ ಅಂತರ್ಜಲದ ಪುನಶ್ಚೇತನದ ಬಗ್ಗೆ. ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣ ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಹಾಗೂ ನೀರನ್ನು ಮಿತವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ.
- iv. Drainage line treatment ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಹಳ್ಳ ಕೊಳ್ಳಗಳು ಹಾಗೂ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಚಿಲುಮೆಗಳು ಮತ್ತು Feeder canal ಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ತಡೆಗೋಡೆಗಳು, Loose Bolder Check Dam, Vegetative Check dams ಹಾಗೂ Drainage line Treatment ವಿಧಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆ.
- v. ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ದಿಬ್ಬಂದಿದ ಕಣಿವೆ ಕಡೆಗೆ Watershed Approach ಪ್ರಕಾರ ಮಣ್ಣಿನ

ಸವಕಳಿಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಹಾಗೂ ಮಣ್ಣಿನ ತೇವಾಂಶ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸ್ವಭಾವಿಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಿದ್ದಕ್ಕೂ ಅಂಶಜಲ ಮರುಪೂರಣ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಪುನಶ್ಚೇತನ ಮಾಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ - Contour Trenches, CCT, Trench cum bunding, ತೇವ ಕಟ್ಟುವುದು, ಅಳವಾಗಿ ಉಳಿಮೆ ಮಾಡುವುದು, Ridge and furrow ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಆಳವಾಗಿ ಉಳಿಮೆ ಮಾಡುವುದು ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರೆ ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಚಯಿಸುವುದು.

vi. ನೀರಿನ ಮಿತಬಳಕೆ ಅಂದರೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ವ್ಯಯ ಮಾಡದಿರುವುದು, ಮನೆ ತ್ಯಾಜ ನೀರನ್ನು ಮರುಬಳಕೆ (ನೇರವಾಗಿ ಗಿಡಗಂಟೆಗಳಿಗೆ ಹರಿಸುವುದು)ಮಾಡಲು ಹಾಗೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು. ಶೌಚ ನೀರು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಂದ ಬಂದ ನೀರನ್ನು Treatment ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಚಯ ಮಾಡುವುದು

4. ಹಸರೀಕರಣ

i) ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ರೈತರ ಕೃಷಿ ಹೊಂಡದ ಹಾಗೂ ಕೆರೆಯ ಏರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಯತೇಚ್ಛವಾಗಿ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು. ಹುಲ್ಲಿನ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತುವುದು ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನ ಸವಕಳಿಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಹುಲ್ಲುಗಾವಲುಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದು.

ii) ಮರಗಿಡಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಲು ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಗ್ರಾಮ/ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ತರಹದ ಜಾತಿಯ ಸಸ್ಯಗಳು/ಗಿಡಗಳು ಬೇಕಾಗಬಹುದು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ನರ್ಸರಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುವುದು ಆಥವಾ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ನರ್ಸರಿ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ ಹಾಗೂ ಅನ್ಯ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವುದು.

iii) ರೋಗ ಮುಕ್ತ ಮತ್ತು ಕೀಟ ಮುಕ್ತ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನರ್ಸರಿಯಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಆ ಗಿಡಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 8 ರಿಂದ 10 ಎಲೆಗಳು ಇರುವ ಪೆನ್ಸಿಲ್ ಗಾತ್ರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿರುವ ಕಾಂಡ, 2 ಅಡಿ ಎತ್ತರವಿರುವ ಗಿಡ ಹಾಗೂ ಸುರಳಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವಂತಹ ಬೇರುಗಳ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

iv) ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಡುವಾಗ ಸುರಳಿ ಇಲ್ಲದ ಬೇರುಗಳ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಪರಿಕ್ಷಿಸಿ ಸುಮಾರು 45 ದಿನಗಳ ಮುಂದೆ

ತೆಗೆದಿರುವ ಗುಂಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಗಿಡವನ್ನು ನಡೆವುದು.

v) ಮಳೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಗುಂಡಿಗಳನ್ನು (ಉದಾಹರಣೆಗೆ 600 ಮಿ.ಮಿ ಮಳೆ) ಒಂದು ಮೀಟರ್ ಉದ್ದ ಒಂದು ಮೀಟರ್ ಅಗಲ ಒಂದು ಮೀಟರ್ ಆಳ ಬರುವಂತೆ (1mx1mx1m) ತೆಗೆಯುವುದು. ಈ ಗುಂಡಿಗಳನ್ನು 45 ದಿನಗಳ ಮುಂಚೆ ತೆಗೆಯುವುದರಿಂದ ಸೂರ್ಯನ ಶಾಖಕ್ಕೆ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿರುವ ಕ್ರಿಮಿ ಕೀಟಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ.

vi) ಗುಂಡಿಯಿಂದ ತೆಗೆದ Top Soil ಚೊತೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಗೋಡಿ ಮಣ್ಣನ್ನು ಸಮ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿ ಗುಂಡಿಗೆ ತುಂಬುವುದು ಹಾಗೂ ಇಳಿಜಾರಿಗೆ ವಿರುದ್ಧ ಅರ್ಧ ಚಂದ್ರ ಆಕಾರದ ಪಾತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಗುಂಡಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನ ತೇವಾಂಶ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸಂವರ್ಧನೆ ಮಾಡುವುದು ಹಾಗೂ ಗಿಡ ನೆಡುವುದು.

vii) ಗಿಡಗಳ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಮಯನುಸಾರ ನೀರಾವರಿ ಮಾಡಲು ಸದೃಡಗೊಳ್ಳುವುದು.

viii) ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ಉಪಲಭ್ಯತೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ರಸ್ತೆಗಳ ಬದಿಗಳಲ್ಲಿ ಅರಳಿ ಮರ, ಆಲದ ಮರ, ಹತ್ತಿ ಮರ, ಬೇವು, ಹೊಂಗೆ, ಹಲಸು, ಹುಣಸೆ, ಬಸರಿ ಮತ್ತು ನೇರಳೆ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟು ಕಾಪಾಡುವುದು.

ix) ರೈತರ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ/ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಇತ್ತಲುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಸ್ಕೂಲ್ ಕಾಲೇಜು ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗಳ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ನುಗ್ಗೆ, ಕರಿಬೇವು, ಪಪ್ಪಾಯ, ಸೀತಾಫಲ, ಸಪೋಟ, ನಿಂಬೆ ಹಣ್ಣು, ಚಕ್ಕೂತ, ಸೀಬೆಕಾಯಿ, ಗೋಡಂಬಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟು ಕಾಪಾಡುವುದು.

x) ನೆಟ್ಟ ಗಿಡಗಳನ್ನು 3 ರಿಂದ 5 ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಾಲಿ/ಇಚಲು ಗರಿ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಜೈವಿಕ ಬೇಲಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದು.

ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯ ವಸ್ತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೈಪಿಡಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ "ವಿಷಯ ತಜ್ಞರಿಂದ ಹಾಗೂ "ತರಬೇತಿದಾರರಿಗೆ ತರಬೇತಿ"ಯವರಿಂದ ಜಲಸಾಕ್ಷರತೆಯನ್ನು ಆಭಿಯಾನ ರೂಪದಲ್ಲಿ, ವಿಡಿಯೋ ಕಾನ್ಸರೇನ್ಸ್, ಸ್ಯಾಟ್ ಕಾಂ, ಕಾರ್ಯಶಾಲಾ, ರೆಡಿಯೋ ಟಾಕ್, ಟಿವಿ ಮುಖಾಂತರ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನತೆಗೆ ನೆಲ, ಜಲ, ಅರಣ್ಯ ಸಂವರ್ಧನೆಗೆ ಜಲಾಮೃತ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡಲು ಎಲ್ಲಾ Stake holders ಕೈ ಚೋಡಿಸಲು ಪ್ರೇರಿಪಿಸುವುದು. ♦

ವರದಿ

ನಾಗೇಂದ್ರ ಕುಮಾರ ಜೆ.ಟಿ

ರಾಜ್ಯ ಐಇಸಿ ಸಂಯೋಜಕರು
ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ
ಆಯುಕ್ತಾಲಯ

ಬರಗಾಲ ನಿರ್ವಹಣೆ

ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ ಗೌರಿಬಿದನೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಇಡಗೂರು ಜಕ್ಕೇನಹಳ್ಳಿ, ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಾಟೇನಹಳ್ಳಿ, ಬಳ್ಳಾರಿಯ ಮಲ್ಲಟ್ಟ, ಪಕ್ಕನದೊಡ್ಡಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಇನ್ನು ಹಲವರು ಗ್ರಾಮಗಳು ನೀರು ಮತ್ತು ಕೂಲಿ ಅಭಾವದಿಂದ ಜನರು ಗುಳೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ವರದಿಗಳು ಪ್ರತಿದಿನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೊವಿನಹಡಗಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವೀಧರರು, ರ್ಯಾಂಕ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿ ನರೇಗಾ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಕೂಲಿ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವ ವರದಿಯು ಕೂಡಾ ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ದಿನಾಂಕ:15.05.2019ರಂದು ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿರುವ ಕೃಷಿ ಅರೆ ಉದ್ಯೋಗದಿಂದ ಕುಟುಂಬಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕಷ್ಟವಾಗುವುದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾವಂತರು ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಅರಸಿ ನಗರ ಪಟ್ಟಣಗಳತ್ತ ವಲಸೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅವಿದ್ಯಾವಂತ ಯುವಕರು ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿ ನರೇಗಾ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಕೂಲಿ ಉದ್ಯೋಗ ಅವಕಾಶಗಳು ಇದ್ದರೂ ಅರಿವಿನ ಕೊರತೆ/ಕಡಿಮೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಬಹುದೆಂಬ ಆಸೆಯಿಂದ ವಲಸೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತಿಸಬೇಕಿದೆ.

ಕೂಲಿ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಒದಗಿಸುವಾಗ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಆಸ್ತಿಗಳು ಸೃಜನೆಯಾಗಬೇಕು. ಆಸ್ತಿ ಸೃಜನೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 65 ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಆರ್ಥಿಕ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ನೀರು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ವಿನಿಯೋಗಿಸಿ, ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಾಗೂ ಖಾಸಗಿ ಭೂ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಿದೆ. ಇನ್ನುಳಿದಂತೆ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿ ನರೇಗಾ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಕೂಲಿ ಬೇಡಿಕೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಪ್ರತಿ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ 100 ಅಕುಶಲ ಕೂಲಿ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ 156 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಮತ್ತು 20 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಹ ಪೀಡಿತಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರತಿ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ 50 ಮಾನವ ದಿನಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದು, ಯೋಜನೆಯ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಬಡ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಕೂಲಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಗುಳೆ ತಡೆದು ಅವರ ಜೀವನಾಧಾರವನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಜನರ ವರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾಗಬೇಕಿದೆ..

ಕೂಲಿ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಒದಗಿಸುವಾಗ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಆಸ್ತಿಗಳು ಸೃಜನೆಯಾಗಬೇಕು. ಆಸ್ತಿ ಸೃಜನೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 65 ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಆರ್ಥಿಕ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ನೀರು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ವಿನಿಯೋಗಿಸಿ, ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಾಗೂ ಖಾಸಗಿ ಭೂ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಿದೆ. ಇನ್ನುಳಿದಂತೆ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು (ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳು:- ಚರಂಡಿ, ರಸ್ತೆ, ಆಟದ ಮೈದಾನ, ಅಂಗನವಾಡಿ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ, ನೀರಿನ ತೊಟ್ಟಿಗಳು) ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಥಮ ಆದ್ಯತೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು:

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರದೇಶ ಒಣ ಭೂಮಿಯಿರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೂಲಿ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳು ಅಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಒಣ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ಮಳೆ ನೀರು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶಗಳಿದ್ದರೂ ಹಣಕಾಸು ಕೊರತೆಯಿಂದ ರೈತರು ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಒಣ ಭೂ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿ ನರೇಗಾ ಯೋಜನೆಯಡಿ ನಾಲಾ ಬದು, ಕೃಷಿ ಬದು, ಕೃಷಿ ಹೊಂಡ, ಅಣೆ ಕಟ್ಟೆ, ಬದುವಿನ ಮೇಲೆ ಅರಣ್ಯ/ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಸಸಿಗಳ ನೆಡುವುದು ಹಾಗೂ ಜಲ ಮೂಲಗಳ ಪುನಃಶ್ಚೇತನ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುವುದು.

ಬರಗಾಲ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು:

ನರೇಗಾ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶದಂತೆ ಹೆಚ್ಚು ಕೂಲಿ ಉದ್ಯೋಗ ಒದಗಿಸುವ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಕೂಲಿಕಾರರಿಗೆ ಕೂಲಿ ಉದ್ಯೋಗ ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಪಿಡಿಓ

ರವರು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೆರೆ ಗೋಕಟ್ಟೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಂತಹ ಕನಿಷ್ಠ 5 ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಸದರಿ ಕಾಮಗಾರಿ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಜಲಾಮೃತ ಕಾಮಗಾರಿ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಕೈಪಿಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಚಾಚು ತಪ್ಪದೆ ಪಾಲಿಸುವುದು.

- ಪ್ರಸ್ತುತ ಜಲ ಮೂಲಗಳ ಭೌತಿಕ ಹಾಗೂ ಜಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಧ್ಯಯನ (ಜಲಾಶಯಗಳು ಹಾಗೂ ಕೆರೆಗಳ ಸದ್ಯದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತಿಳಿಯಲು ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶಗಳ ನೀರು ಒಳ ಹರಿವಿನ ಪೋಷಕ ಕಾಲುವೆ, ನದಿ/ಹಳ್ಳ ಕೊಳ್ಳಗಳ ವಿವರಗಳು, ನೀರು ಸಂಗ್ರಹ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸ್ಯಾಟ್‌ಲೈಟ್ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ವಸ್ತು ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸುವುದು).
- ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ದ್ವಿತೀಯ ದತ್ತಾಂಶ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ಕ್ರೋಢೀಕರಣ: ಅನುಷ್ಠಾನಿಸುವ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಟೋಪೋ ಶೀಟ್ ಲಭ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಪೋಷಕ ಕಾಲುವೆ, ಅಂಗಳ, ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿರುವ ಹೊಳೆಗಳ ಪ್ರಮಾಣ, ಅನುಷ್ಠಾನಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರದೇಶ, ಏರಿಯನ್ನು ಚೈನೇಜ್‌ವಾರು ದುರಸ್ತಿ, ಕೋಡಿ ಮತ್ತು ತೂಬು ರಿಪೇರಿ ಗುರುತಿಸುವುದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಟೋಪೋ ಶೀಟ್ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸ್ಯಾಟ್‌ಲೈಟ್ ಇಮೇಜರಿಯನ್ನು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಪ್ರಿಂಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸುವುದು. ಕೆರೆ ಹೊಳೆಗಳನ್ನು ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಗೆ ಬಳಸಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಎರಡು ಸ್ಯಾಂಪಲ್ ಗುಂಡಿಯನ್ನು (ಸ್ಯಾಂಪಲ್ ಪಿಟ್) ತೆಗೆದು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಜಲಾನಯನ ಮತ್ತು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಾದ ಮಣ್ಣು, ಮಣ್ಣಿನ ವಿಧ, ಭೂಮಿ ಉಪಯೋಗ, ಭೂಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ.
- ಕೆರೆಯ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಕೂಲಿಕಾರರು ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಹಾಗೂ ಆ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕ ಇರುವ ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದು.
- ಸದರಿ ಕೆರೆಯ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಈಗಾಗಲೇ ಹೊಳೆತ್ತವ ಕಾಮಗಾರಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಬಾರದು. ಕೆರೆ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿರುವ ಹೊಳೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಹೊಳೆ ತೆಗೆಯದೆ (ಮದರ್ ಅರ್ಥ್/ತೂಬಿನ ಕೆಳಮಟ್ಟ ಭಾಗದ ಮಣ್ಣು) ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿರುವ ಹೊಳೆಗಳ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಕೆರೆಯನ್ನು ಮೂರು ಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಬಿಲ್ಲು ಆಕಾರದ

(bow design) ದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದರೆ ಕೆರೆಯ ಪೂರ್ಣ ಅಂಗಳ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿಲ್ಲುವುದರಿಂದ ಕೆರೆ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

- ಕೆರೆ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಹೂಳು ತೆಗೆಯುವಾಗ ಏರಿ ಭದ್ರತೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಏರಿ ಎತ್ತರದ ಒಂದೂವರೆ ಪಟ್ಟು ಅಳತೆಯ ಜಾಗವನ್ನು ಏರಿಯಿಂದ ಬಿಟ್ಟು ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿರುವ ಹೂಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದು
- ಪೋಷಕ ಕಾಲುವೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿರುವ ಹೂಳು ಮತ್ತು ಗಿಡಗಂಟೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದು, ಪೋಷಕ ಕಾಲುವೆಯಲ್ಲಿ ತಡೆಗೋಡೆ ನಿರ್ಮಾಣ, ಜಲಾನಯನದ ಮಳೆ ನೀರಿನ ಹಳ್ಳ ಕೊಳ್ಳಗಳ ನೀರನ್ನು ಕೆರೆಗೆ ಸೇರ್ಪಡೆ ಮಾಡುವುದು ಹಾಗೂ ಒಳಚರಂಡಿ ನೀರು ಕೆರೆಗೆ ಸೇರದಂತೆ ತಡೆಯುವ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿ ನರೇಗಾ ಯೋಜನೆಯಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಕೆರೆ ಹೂಳು ಸಾಗಾಣೆಯ ಲಿಫ್ಟ್ ಮತ್ತು ಲೀಡ್ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ರೈತರೇ ಭರಿಸಿ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಪಾವತಿಯಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು
- ಕೆರೆ ಏರಿಯನ್ನು ಚೈನೇಜ್‌ವಾರು ಲೆವೆಲ್ ತೆಗೆದು ಗಿಡಗಂಟೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದು (ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಯ ಕೆರೆ ಏರಿ ಭದ್ರಪಡಿಸುವ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯಂತೆ) ಸಮಾನಂತರವಾಗಿ ಏರಿಯನ್ನು ಗ್ರಾವೆಲ್ ಹಾಕಿ ಭದ್ರಪಡಿಸುವುದು.
- ಕೆರೆ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಬಹುಕಾಲ ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು.
- ಹಾಲಿ ಇರುವ ಕೋಡಿ ದುರಸ್ತಿ/ನಿರ್ವಹಣೆ/ಕೋಡಿ ಕಾಲುವೆ ದುರಸ್ತಿಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು. ಕೋಡಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಕೋಡಿ ಮತ್ತು ಕೋಡಿ ಕಾಲುವೆಯನ್ನು ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯಂತೆ ನಿರ್ಮಿಸುವುದು.

ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವಿಕೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು: 2019-20ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿ ನರೇಗಾ ಯೋಜನೆಯ ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವಿಕೆಯಡಿ ಜಲಾನಯನ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ, ಕೃಷಿ, ರೇಷ್ಮೆ, ಅರಣ್ಯ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಿಸಲು ಈಗಾಗಲೇ ಇಲಾಖಾವಾರು ಗುರಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ: ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಡಿ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 50 ಸಾವಿರ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಕೃಷಿ ಬದು, 5 ಸಾವಿರ ಕೃಷಿ ಹೊಂಡ, 1 ಸಾವಿರ ತಡೆ/ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟೆ/ನಾಲಾಬದು/ಗೋಕಟ್ಟೆ ನಿರ್ಮಾಣ, 5 ಸಾವಿರ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಒಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಪ್ರದೇಶ ವಿಸ್ತರಣೆ,

10 ಸಾವಿರ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವಿಕೆಯಡಿ ಅನುಷ್ಠಾನಿಸಲು ಇಲಾಖೆಗೆ ಗುರಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಯೋಜನೆಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯಂತೆ ಗುರಿ ಸಾಧನೆಗೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸೂಚನೆ ನೀಡುವುದು ಹಾಗೂ ಕಾಲಾನುಮಿತಿಯನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಕ್ರಮವಹಿಸುವುದು.

ತೋಟಗಾರಿಕೆ: ನರೇಗಾ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯನ್ವಯ ವಲಯವಾರು ಸೂಚಿತ ಬಹು ವಾರ್ಷಿಕ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ರೈತರು ತಮ್ಮ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿದ್ದು, ಇಲಾಖೆಯ ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವಿಕೆಯಡಿ ಸುಮಾರು 25 ಸಾವಿರ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ವಿಸ್ತರಣೆ ಮಾಡುವುದು, ಈಗಾಗಲೇ ಅನುಷ್ಠಾನಿಸಿರುವ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಸುಮಾರು 10 ಸಾವಿರ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕಾಮಗಾರಿ, 8 ಸಾವಿರ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆಗಳ ಪುನಶ್ಚೇತನ, ಈರುಳ್ಳಿ ಒಣಗಿಸಲು ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ 1142 ಈರುಳ್ಳಿ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಘಟಕಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ, ಅಂತರ್ಜಲ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ರೈತರ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿರುವ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಮರುಪೂರಣ ಘಟಕಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ, 880 ಪೌಷ್ಟಿಕ ತೋಟಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ, 784 ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮತ್ತು ಸಸ್ಯಗಾರಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಗುರಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಉಪ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿವಾರು ಅನುಷ್ಠಾನಿಸುವ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಗುರಿಯನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿ ಮುಖ್ಯಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಗತಿ ವರದಿಯನ್ನು ನೀಡುವುದು.

ರೇಷ್ಮೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ: ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯ ಕೊಡುವ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಯು ದಕ್ಷಿಣ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರದೇಶ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಹಳೆ ಪದ್ಧತಿ ಹಾಗೂ ಹೊಸ ಮಾದರಿಯ ಮರಗಡ್ಡಿ ರೇಷ್ಮೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿ ನರೇಗಾ ಯೋಜನೆಯ ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವಿಕೆಯಡಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದೆ. ರೈತರು ತಮ್ಮ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದ್ದು, ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಗೆ 200 ಎಕರೆ ರೇಷ್ಮೆ ನರ್ಸರಿ, 5000ಎಕರೆ ಹಿಪ್ಪುನೇರಳೆ ತೋಟ ಸ್ಥಾಪನೆ, 1000 ಎಕರೆ ಮರಗಡ್ಡಿ ರೇಷ್ಮೆ ಸ್ಥಾಪನೆ, 4000 ಎಕರೆ ಹಿಪ್ಪು ನೇರಳೆ ತೋಟಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ, 500 ಎಕರೆ ಮರಗಡ್ಡಿ ಹಿಪ್ಪು ನೇರಳೆ ತೋಟ ನಿರ್ವಹಣೆ ಗುರಿಯನ್ನು ಇಲಾಖೆಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ: ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹಸಿರನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವಿಕೆಯಡಿ 2591 ಕಿ.ಮೀ ರಸ್ತೆ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ನೆಡು ತೋಪು ನಿರ್ಮಾಣ, 2110 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬ್ಲಾಕ್ ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ ನಿರ್ಮಾಣ, 1633 ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ನೆಡು ತೋಪು ನಿರ್ಮಾಣ, 57.43 ಲಕ್ಷ ಸಸಿಗಳನ್ನು ರೈತರ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಅರಣ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಒದಗಿಸುವುದು, 6052 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ನೆಟ್ಟಿರುವ ಸಸಿಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ, 5.92 ಫ.ಮೀ ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ನೀರು ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಕಾಮಗಾರಿ, 1999 ಮುಂಗಡ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು, 99.58 ಲಕ್ಷ ನರ್ಸರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಸಿ ಬೆಳಸಲು ಗುರಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯು ಮುಂಗಾರು ಆರಂಭಕ್ಕೂ ಮುನ್ನ ಸಸಿ ನೆಡುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಗುಂಡಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದು. ಮಳೆ ಬಿದ್ದ ಕೂಡಲೇ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನೆಡಲು ಇಲಾಖೆಯು ಕ್ರಮವಹಿಸುವುದು.

ಜಲಾನಯನ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ರೇಷ್ಮೆ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಒದಗಿಸುವಾಗ ಪ್ರತಿ ಫಲಾನುಭವಿಗೆ ರೂ.1.50 ಆರ್ಥಿಕ ಮಿತಿಯೊಳಗೆ ಅನುಷ್ಠಾನಿಸುವುದು. ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬನೇ ಫಲಾನುಭವಿಗೆ ನೀಡುವಾಗ (ಕುರಿ ದನದ ಶೆಡ್ ಮತ್ತು ರೇಷ್ಮೆ/ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆ ವಿಸ್ತರಣೆ/ಕೊಳವೆ ಬಾವಿ ಮರುಪೂರಣ/ ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು/ಕೃಷಿ ಹೊಂಡ) ಸೂಚಿಸಿದ ಆರ್ಥಿಕ ಮಿತಿಯೊಳಗೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು. ಇಲಾಖೆಯಡಿ ಸಿಗುವ ಇತರೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಒದಗಿಸುವುದು. ಬೇಡಿಕೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಎಲ್ಲಾ ರೈತರಿಗೂ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ದೊರೆಯುವಂತೆ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯವರು ಕ್ರಮವಹಿಸಬೇಕಿರುತ್ತದೆ.

ಫಲಶ್ರುತಿ: ಫಲಶ್ರುತಿಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಇಲಾಖೆಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ದಾಖಲಿಸುವುದು. ಕಾಮಗಾರಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೂ ಪೂರ್ವ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದ್ದ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು ಅನುಷ್ಠಾನೋತ್ತರ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು

ದಾಖಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯೋಜನೆಯಡಿ ತೊಡಗಿಸಿದ ಮೊತ್ತವು ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದ್ದು, ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾಮಗಾರಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಿನ ತೇವಾಂಶದಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆಯಾಗಿರುವುದು, ಅಂತರ್ಜಲ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ಮಾಹೆವಾರು ದಾಖಲಿಸಿಕೊಂಡರೇ ವಾಟರ್ ಬಚೆಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಉಪಯುಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಉಲ್ಲಂಘನೆ: ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿ ನರೇಗಾ ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನ ಕುರಿತಂತೆ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ/ಅನುಸೂಚಿಗಳು/ಸುತ್ತೋಲೆ/ಸರ್ಕಾರಿ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ/ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದ್ದು, ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಯಾವುದೇ ಅರ್ಹ ಕುಟುಂಬವು ಕೂಲಿ ಬೇಡಿಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರೇ ಅವರಿಗೆ ಕೂಲಿ ಉದ್ಯೋಗ ಒದಗಿಸಿ ಬಹು ಬಾಳಿಕೆ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು. ಹೆಚ್ಚು ಕೂಲಿ ಆಧಾರಿತ ಕಾಮಗಾರಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರಥಮ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡದೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಾಮಗ್ರಿ ಆಧಾರಿತ ಕಾಮಗಾರಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಕ್ರಮವಹಿಸಿ 60:40 ಅನುಪಾತವನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವುದು. ಉದಾಹರಣೆ: ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಶೇ.65 ಆರ್ಥಿಕ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಮಾಡದೇ ಸಾಮಗ್ರಿ ವೆಚ್ಚ ಶೇ. 40 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದು. ಕೂಲಿ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಒದಗಿಸದೇ ಗುತ್ತಿಗೆ/ಪಂಚಾಯತಿ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಕಾಮಗಾರಿ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡುವುದು.

ಕೂಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಕೂಲಿ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಪ್ರತಿ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ನೀಡಿರುವ ಉದ್ಯೋಗ ಚೀಟಿಗಳನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಅನುಮೋದನೆ ಪಡೆಯದೇ ಡಿಲೀಟ್ ಮಾಡುವುದು ಅದೇ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಪುನಃ ವಿತರಿಸಿದಲ್ಲಿ ಇದು ಶಿಕ್ಷಾರ್ಹ ಅಪರಾಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಹಾಗೂ ಹಣ ಲಪಟಾಯಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಅರಿಯದೇ ಕೆಲ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಮಟ್ಟದ ಅನುಷ್ಠಾನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ:

2019-20ರ ಆರಂಭದಲ್ಲೇ ರಾಜ್ಯದ ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಮೈ ಮಳೆ ನೀರು ಶೇಖರಣೆ ಅಭಾವದಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಅಂತರ್ಜಲ ಬಸಿಯುತ್ತಿರುವುದು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ತತ್ವಾರಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಇಲಾಖೆಯು ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ತತ್ವಾರವನ್ನು ತಡೆಯಲು ಅನೇಕ ಪರ್ಯಾಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದು, ಬಹು ಗ್ರಾಮ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು/

ಜಲಧಾರೆ/ಶುದ್ಧ ನೀರಿನ ಘಟಕಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವಾದರೂ ಇನ್ನೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ತತ್ವಾರ ನಿಂತಿಲ್ಲ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಟವನ್ನೇ ನಡೆಸಬೇಕಾದ ಸ್ಥಿತಿಯು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುವುದು ಸನಿಹ. ಕುಸಿಯುತ್ತಿರುವ ಅಂತರ್ಜಲವನ್ನು ತಡೆಯಲು ಮತ್ತು ಮಳೆ ನೀರನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಗುವಂತೆ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮತ್ತು ನವೀನ ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಿಸಿದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ. 2019 ನೇ ವರ್ಷವನ್ನು ಜಲವರ್ಷ(ನೀರು ವರ್ಷ) ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಘೋಷಿಸಿ ಸುಮಾರು ರೂ.100 ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ಈ ಜಲಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಪುನಶ್ಚೇತನ ಮತ್ತು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲು ನೀಡಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿ ನರೇಗಾ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಸುಮಾರು ರೂ.400.00 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಆರ್ಥಿಕ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಜಲಾಮೃತ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆ: ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿ ನರೇಗಾ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜಲ ಮೂಲಗಳ ಜೊತೆಗೆ ನವೀನ ರೀತಿಯ ಬಹು ಕಮಾನು ತಡೆಗೋಡೆ, ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟೆ, ನದಿ ಪುನಶ್ಚೇತನ, ಕೊಳವೆ ಬಾವಿ ಮರುಪೂರಣ, ತೆರೆದ ಬಾವಿ ಮರುಪೂರಣ, ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾಮಗಾರಿಗಳೆಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸಿಜಿಡಬ್ಲ್ಯೂಬಿ ಇಲಾಖೆಯು ರಾಜ್ಯದ ಅಂತರ್ಜಲ ಅತಿಬಳಕೆಯ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಗುರುತಿಸಿ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿ ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂತ್ರಾಲಯವು ರಾಜ್ಯದ

ಅಂತರ್ಜಲ ಅತಿಬಳಕೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿ ನರೇಗಾ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಜಲಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ದೂರ ಸಂವೇದಿ ಇಲಾಖೆ ಮುಖಾಂತರ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಹಳ್ಳಿ ಕೊಳ್ಳುಗಳು/ನದಿಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ನೀರನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಅಂತರ್ಜಲ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮೇಲಿನ ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿ ನರೇಗಾ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ

ರಾಜ್ಯದ ವಲಯವಾರು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ನವೀನ ರೀತಿಯ ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಿಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಮಲೆನಾಡು ಮತ್ತು ಕರಾವಳಿ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚು ಬೀಳುವುದರಿಂದ ಆ ಭಾಗದ ಝರಿ/ಹಳ್ಳಗಳಿಗೆ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಬಯಲು/ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಹುಕಮಾನು ತಡೆಗೋಡೆ ಕಾಮಗಾರಿನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಿಸಬಹುದು. ನದಿ ಪುನಶ್ಚೇತನ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು 2013-14 ರಿಂದ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ವೇದಾವತಿ, ರಾಮನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ-ಕುಮುದತ್ತಿ, ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ-ಪಾಲಾರ್, ಗದಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವರದಾ ನದಿಗಳ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಗು ಗುಂಡಿ. ಕಲ್ಲು ಕಟ್ಟಣೆಗಳ ತಡೆಗೋಡೆ, ಇಂಜೆಕ್ಷನ್ ಬಾವಿ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಹೊಂಡ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನುಳಿದಂತೆ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗಾಗಿ ತೆಗೆಸಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಮಳೆ ನೀರು ಮರುಪೂರಣ ಘಟಕಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬಹುದು.

ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು: ನೀರಿನ ಹರಿವು ಮತ್ತು ಝರಿಯು ವಿನ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಪೂರಕ ಅಳತೆಯ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ

ಅಂದಾಜು ಪಟ್ಟಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದಾಜು ಪಟ್ಟಿಯಂತೆ ಸಾಮಗ್ರಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ನೋಂದಾಯಿತ ಕೂಲಿಕಾರರಿಂದ ಝರಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ನೀರಿನ ತಡೆಯಾಗಿ ಅಡಿಪಾಯ ನಿರ್ಮಿಸಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚಿನ ನೀರನ್ನು ಹರಿಯುವಂತೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾಲುವೆಯ ಎರಡು ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಆಬ್ಯೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಗೋಡೆ ಇದ್ದು ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿಣದ ತಗಡು ಅಥವಾ ಮರದ ಹಲಿಗೆಯನ್ನು ನೀರಿಗೆ ತಡೆಯಾಗಿ ಇಡುವಂತೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾಲುವೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಹರಿವಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹಲಿಗೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಅಥವಾ ತಗ್ಗಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಎತ್ತರದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದರೆ ಮಳೆ ಕೊರತೆಯಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಗ್ಗಿನ ಭೂಮಿಗೆ ಈ ನೀರನ್ನು ಹರಿಸಬಹುದು.

ಬಹುಕಮಾನು ತಡೆಗೋಡೆ : ನದಿ, ಹಳ್ಳ ಕೊಳ್ಳಗಳ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಅನಗತ್ಯವಾಗಿ ಹರಿದು ಹೋಗುವ ಮಳೆ ನೀರನ್ನು ತಡೆದು ಅಂತರ್ಜಲವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಬಾಳಿಕೆಯ ಕಮಾನು ಮಾದರಿಯ ತಡೆಗೋಡೆ ರಚನೆಗಳನ್ನು ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿ ನರೇಗಾ ಯೋಜನೆಯಡಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾದರಿಯಾಗಿ ಮೊದಲು ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿದ್ದು ಇದರ ಸಫಲತೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರಚನೆಯ ತಡೆಗೋಡೆಗಳನ್ನು ಯೋಜನೆಯಡಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಮಾನು ತಡೆಗೋಡೆಯು ಕಡಿಮೆ ಪರಿಮಾಣದ ರಚನೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇದರಿಂದ ನಾಲಾದಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ನೀರಿನ ಒತ್ತಡ ಆಬ್ಯೂಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುವುದರಿಂದ ಕಟ್ಟಡದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡ ಕಡಿಮೆ ಬೀಳುವುದರಿಂದ ಇದು ಗುರುತ್ವ ಅಣೆಕಟ್ಟಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಬಾಳಿಕೆಯದಾಗಿದೆ. ಸ್ಟೋರೇಜ್ ಡ್ಯಾಂ, ಡೈವರ್ಶನ್ ಡ್ಯಾಂ, ಡಿಟೆಂಪನ್ ಡ್ಯಾಂ, ನಾನ್ ಓವರ್ ಫ್ಲೋ ಡ್ಯಾಂ, ಓವರ್ ಫ್ಲೋ ಡ್ಯಾಂ, ಗ್ರಾವೀಟಿ ಡ್ಯಾಂ ನಾಲಾಗಳಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ತಡೆದು ತೆವಳುವಂತೆ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಇತರೆ ತಡೆಗೋಡೆಗಳು:

ಬಹು ಕಮಾನು ತಡೆಗೋಡೆ ಅನ್ವೇಷಣೆ ಮುನ್ನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾಲಾ ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ರಭಸವಾಗಿ ಹರಿಯುವುದನ್ನು ತಡೆಯಲು ಕಲ್ಲು ಕಟ್ಟಡದ ತಡೆಗೋಡೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ತಡೆಗೋಡೆ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಮಾಣದ ಸಾಮಗ್ರಿ ಬೇಕಾಗುವುದು ಮತ್ತು ದಿನ ಕಳೆದಂತೆ ಕಟ್ಟಡದ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೀರು ಸೋರುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ನೀರಿನ ಒತ್ತಡ ಆಬ್ಯೂಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ವರ್ಗಾ ಆಗದೆ ಕಟ್ಟಡದ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತಡ ಬಿದ್ದು ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಪುನಶ್ಚೇತನಗೊಳಿಸುವುದು ಅಥವಾ

ಪುನರ್‌ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕಾಗುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಬಹು ಬಾಳಿಕೆ ತಡೆಗೋಡೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿ ನರೇಗಾ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ನದಿ ಪುನಶ್ಚೇತನ: ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶ, ಮಳೆ ನೀರು ಕೊಯ್ಲು ರಚನೆಗಳು, ಪುನರ್‌ಭರ್ತಿ ರಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ನೀರು ಲಭ್ಯತೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಇಳಿಜಾರು, ಮಣ್ಣಿನ ರಚನೆ, ಭೂ ಬಳಕೆ ಭೂ ರೂಪಶಾಸ್ತ್ರ, ಶಿಲೆಗಳ ರಚನೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕ್ಷೇತ್ರ ಅಭಿಯಂತರರು ರಚನೆಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಿಸಲು ಜಿಪಿಎಸ್ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ನದಿಗಳ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದ ಪೋಷಕ ಕಾಲುವೆಗಳಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ರಚನೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೃತಕ ನೀರು ಇಂಗಿಸುವ ಆವಿಷ್ಕೃತ ರಚನೆಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹಳ್ಳಗಳ ಇಳಿಜಾರಿನ ನೀರು ಹರಿವಿನ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಕಲ್ಲುಗುಂಡಗಳ ತಡೆಗೋಡೆ ನಿರ್ಮಿಸುವುದು. ತಡೆಗೋಡೆ ನಿರ್ಮಿಸಲು ಅಡಿಪಾಯವನ್ನು ಭೂಸ್ತರದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವಿನ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅಗದು, ಕಲ್ಲುಗುಂಡುಗಳನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಜೋಡಣೆಯಾಗುವಂತೆ ಪ್ರಪಾಹಕ್ಕೆ ಎದುರಾಗಿ ತಡೆಗೋಡೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಳಿಜಾರು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ರಭಸದಿಂದ ಹಾಳಾಗುವುದನ್ನು ತಡೆಯಲು ಏಪ್ರಾನ್‌ಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆಳವಿಲ್ಲದ ತೆರೆದ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಲವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಇಂಗುಬಾವಿಗಳನ್ನು ಸುಮಾರು 1.2ಮೀX2.00ಮೀ X6ಮೀಟರ್ ಆಳದವರೆಗೆ ಉತ್ಪನ್ನನ ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ರಿಂಗ್‌ಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ಅದರ ಸುತ್ತ ಬೋಲ್ಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಮೇಲ್ಭಾಗದ ನೀರು ಲಂಬವಾಗಿ ಸುತ್ತುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ನೀರು ಸಂಗ್ರಹಣೆಗಳಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸುವಂತೆ ಇಂಗು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಇಂಗು ಭಾವಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುವ ನೀರು ಒತ್ತಡ ಮೂಲಕ ನೀರಿನ ಪೊಟರೆಗಳಿಗೆ ಇಂಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಲು ಇಂಗುಬಾವಿಯ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ 20 ರಿಂದ 30 ಮೀಟರ್‌ವರೆಗೆ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿ ಕೊರೆದು ಅದಕ್ಕೆ ಎಮ್. ಎಸ್ ಕೇಸಿಂಗ್ ಪೈಪ್‌ನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ನೀರು ಭಸಿಯುವಂತೆ ಕೇಸಿಂಗ್ ಪೈಪ್‌ಗೆ ರಂದ್ರಗಳನ್ನು ಕೊರೆದು ಮಣ್ಣು ಒಳ ಸೇರದಂತೆ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಪರದೆಯನ್ನು ಸುತ್ತಿ ಸುತ್ತ ಬೌಲ್ಡರ್‌ಗಳಿಂದ ಮೇಲ್ಭಟ್ಟದವರೆಗೆ ಮುಚ್ಚುವುದರಿಂದ ಮಳೆ ನೀರು ಬೇಗನೆ ಲಂಬವಾಗಿ ಭೂಮಿಯ ಆಳಕ್ಕೆ ಇಂಗಲು ಇಂಜೆಕ್ಟ್ ಬಾವಿ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಮೇಲ್ಮೈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೀರು ಹರಿವಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ 3 ರಿಂದ 8 ಮೀಟರ್‌ವರೆಗೆ ಉತ್ಪನ್ನನ ಮಾಡಿ ನೀರಿನ ಹೊಂಡಗಳನ್ನು

ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುವ ನೀರು ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯಲು ನೀರು ಮತ್ತು ಅಂತರ್ಜಲ ಮರುಭರ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ರಚನೆಗಳಾಗಿವೆ.

ಕೊಳವೆ ಬಾವಿ ಮರುಪೂರಣ ಘಟಕ: ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ರೈತರ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಗಾಗಿ ತೆಗೆಸಿರುವ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳ ಸುತ್ತ ಕೃತಕ ಮಳೆ ನೀರು ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವ ರಚನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅಂತರ್ಜಲ ಮರುಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಜೀವಂತಗೊಳಿಸುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಬಹುತೇಕ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗಾಗಿ ತೆಗೆಸುವ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಏರಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅಂತರ್ಜಲ ಬಳಕೆ ಅತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ತತ್ವಾರ ಎದುರಾಗುವುದನ್ನು ತಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ತೆಗೆಸಿರುವ ಜೀವಂತ ಬತ್ತಿಹೋಗಿರುವ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳ ಸುತ್ತ ಮಳೆ ನೀರು ಮರುಪೂರಣ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಿಸುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದೆ.

ನವೀನ ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದಿಂದ ಆಗುವ ಉಪಯೋಗ

ಮಳೆ ಋತುಮಾನದಲ್ಲಿ ಏರು ಪೇರಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ 05 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸತತವಾಗಿ ಹಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತಿರುವ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಏರಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. 2018-19 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಇದು 150 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವುದು ಶುಷ್ಕ ವಾತಾವರಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಿಸಿದಲ್ಲಿ ಮುಂಬರುವ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ತೇವಾಂಶವನ್ನು ಬಹುಕಾಲ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಅಂತರ್ಜಲ ಮಟ್ಟವನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಸುಧಾರಿಸಲು ಈ ನವೀನ ರಚನೆಗಳು ಉಪಯುಕ್ತವಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ರಚನೆಗಳನ್ನು ಭೂ ಪದರಗಳ ಸಡಿಲತೆ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಪೊಟರೆಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅನುಷ್ಠಾನಿಸುವುದರಿಂದ ಬಿದ್ದ ಅಲ್ಪ ಮಳೆಯಿಂದ ಬಹುಬೇಗನೆ ಅಂತರ್ಜಲ ಮರುಭರ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ನವೀನ ರಚನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಹಳ್ಳಿ ಕೊಳ್ಳಗಳಿಗೆ ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕು.

ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾಮಗಾರಿ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ/ ತಾಲ್ಲೂಕು/ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಪಾತ್ರ: ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಂದ ಅಂತರ್ಜಲ ಮಟ್ಟ ಕುಸಿಯುತ್ತಿರುವ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕೃತಕ ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಿಸಲು ಡಿಪಿಆರ್‌ನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲು ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚಿಸಬೇಕು. ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯಿತಿಯ

ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಎಸ್‌ಆರ್‌ಎಸ್‌ಎಸಿ ರವರು ನೀಡಿರುವ ಸರ್ವೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿವಾರು ನವೀನ ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಅಂದಾಜನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಂದ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು/ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು/ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಿಸುವ ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿ ಆದ್ಯತೆಯಾಗಿ ಅನುಮೋದಿಸಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿವಾರು ಸಂಗ್ರಹವಾಗುವ ಜಲಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಒಟ್ಟು ಅಂದಾಜು ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಪಟ್ಟಿಯ ಡಿಪಿಆರ್ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಅನುಮೋದನೆಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರು ಸಲ್ಲಿಕೆಯಾಗುವ ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಕ್ರೋಢೀಕೃತ ಡಿಪಿಆರ್‌ನ್ನು ವಿವಿಧ ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿ ನರೇಗಾ, ಜಲಾಮೃತ ಯೋಜನೆಗಳಡಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಕ್ರಮವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಅರಣ್ಯೀಕರಣ: ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಸಿರಿರಬೇಕು ಇಲ್ಲವೇ ಮನ ಕುಲವೇ ನಾಶವಾದಿತು. ಹೌದು ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಿರುವ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ತಡೆದು ಹಸಿರನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಹಲವಾರು ಇಲಾಖೆಗಳಡಿ ಅರಣ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ನರೇಗಾ/ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆಗಳ ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವಿಕೆಯಡಿ ಹಸಿರೀಕರಣ ಹಾಗೂ ಅರಣ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಕಳೆದ ಒಂದು ದಶಕಗಳಿಂದ ಅನುಷ್ಠಾನಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಜಲಾಮೃತ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹಾಗೂ ಸಮುದಾಯಗಳ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದೊಂದಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ ಲಕ್ಷ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಡುವಂತಹ ಅಭಿಯಾನಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಗಿಡ ನೆಡುವುದನ್ನು ಜಲ ಮೂಲಗಳ ಪುನರುಜ್ಜೀವನ ಹಾಗೂ ನೂತನ ಜಲ ಮೂಲಗಳ ಸೃಷ್ಟಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಘಟಿತ ಚಟುವಟಿಕೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವುದು. ಹಾಗೂ ನೆಟ್ಟ ಅರಣ್ಯ/ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಅವನ್ನು ಜೀವಂತಗೊಳಿಸುವುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯವೂ ಕೂಡ. ಇದರಿಂದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹಸಿರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಳಿಗೆ ಮಳೆ ಸುರಿದು ನೀರಿನ ತತ್ವಾರವನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಲು ಸಹಕಾರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪಂಚಾಯತ್‌ರಾಜ್‌ನ ಎಲ್ಲಾ ಮೂರು ಸ್ಥರದ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಜಲಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಹಸಿರೀಕರಣವನ್ನು ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿ ನರೇಗಾ ಯೋಜನೆಯಡಿ 2019-20ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನವಾಗಲಿ. ♦

ವರದಿ

ರಾಮಾಂಜನೇಯ ವಿ.ಎಚ್

ರಾಜ್ಯ ಐ.ಇ.ಸಿ ಸಮಲೋಚಕರು
ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ್ ಮಿಷನ್ (ಗ್ರಾ)

“ಸ್ವಚ್ಛಮೇವ ಜಯತೆ”

ಕ್ರಾಧುನಿಕ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಅನುಕರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ನಾವುಗಳು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ರೂಢಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಇತ್ತೀಚಿ ಹಾಡಿ ಸ್ವಚ್ಛ ಸಮಾಜವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕಿದೆ. ‘ಶೌಚಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ನಡೆಗೆ ಬಯಲು ಕಡೆಗೆ’ ಎನ್ನುವ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರ ಮನೋಭಾವ ಬದಲಾಗಬೇಕು, ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕುಟುಂಬವೂ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಶೌಚಾಲಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಬಳಸುವ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮವು ಬಯಲು ಶೌಚ ಮುಕ್ತ, ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮುಕ್ತ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಜ್ಯ ಮುಕ್ತ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಬೇಕಿದೆ.

ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ದಿನೇ ದಿನೇ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್, ಗಾಜು, ಬಾಟಲು ಇತ್ಯಾದಿ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಶೇಖರಣೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಇದು ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಪರಿಸರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತಿದೆ. ಗ್ರಾಮಗಳ ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಮತ್ತು ಸೌಂದರ್ಯ ನಶಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ. ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಿಲೇವಾರಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಒಣ ಮತ್ತು ಹಸಿ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಒಣಕಸವನ್ನು ಮರುಬಳಕೆ (Recycle) ಮಾಡುವುದು ಹಾಗೂ ಹಸಿ ಕಸವನ್ನು ಗೊಬ್ಬರವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ್ ಮಿಷನ್ (ಗ್ರಾ) ಯೋಜನೆಯಡಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ 2019-20ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ “ಸ್ವಚ್ಛಮೇವ ಜಯತೆ” ಆಂದೋಲನದಡಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಯ್ದು 1000 ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಆಶಯವಾಗಿದೆ.

ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರಲ್ಲಿ, ಶಾಲಾ-ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ, ರೈತರಲ್ಲಿ, ಯುವಕ-ಯುವತಿಯರಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಿಲೇವಾರಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಒಣ ಮತ್ತು ಹಸಿ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಒಣ ಕಸವನ್ನು ಮರು ಬಳಕೆ (Recycle) ಮಾಡುವುದು ಹಾಗೂ ಹಸಿ ಕಸವನ್ನು ಗೊಬ್ಬರವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಕುರಿತು ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಲು “ಸ್ವಚ್ಛಮೇವ ಜಯತೆ” ಆಂದೋಲನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಶೌಚಾಲಯಗಳ ಉಪಯೋಗ, ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಜಲಸಂರಕ್ಷಣೆ ಕುರಿತು ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವ ಅಭಿಯಾನಕ್ಕೆ ಜೂನ್ 11, 2019ರಂದು ಚಾಲನೆ ನೀಡಲಿದ್ದು, ಜೂನ್-2019 ಮತ್ತು ಜುಲೈ-2019ರ ಮಾಹೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಳಕಂಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ದಿನೇ ದಿನೇ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್, ಗಾಜು, ಬಾಟಲು ಇತ್ಯಾದಿ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಶೇಖರಣೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಇದು ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಪರಿಸರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತಿದೆ. ಗ್ರಾಮಗಳ ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಮತ್ತು ಸೌಂದರ್ಯ ನಶಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ.

- ❖ ಸ್ವಚ್ಛಮೇವ ಜಯತೆ ಎಂಬ ಆಂದೋಲನದ ಮೂಲಕ ಆಯ್ದು 1000 ಗ್ರಾ.ಪಂ.ಗಳಲ್ಲಿ ಒಣ ಮತ್ತು ಹಸಿ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನಗಳ ಅಳವಡಿಕೆ.
- ❖ ಒಣ ಕಸದ ಮರು ಬಳಕೆ
- ❖ ಹಸಿ ಕಸವನ್ನು ಗೊಬ್ಬರವನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನಗಳ ಅಳವಡಿಕೆ
- ❖ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛ ಹಾಗೂ ಸುಂದರಗೊಳಿಸುವುದು
- ❖ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯವರ್ಧನೆ ಮಾಡುವುದು
- ❖ ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ

ಜಿಲ್ಲೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಹಂತದಲ್ಲಿ “ಸ್ವಚ್ಛಮೇವ ಜಯತೆ” ಆಂದೋಲನಕ್ಕೆ ಜೂನ್ 11, 2019 ರಂದು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಚಾಲನೆ ನೀಡಿ ಈ ದಿನದಂದು ಕೆಳಕಂಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮೊದಲ ಆದ್ಯತೆಯಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಿಸಬೇಕಿದೆ.

1. ಉದ್ಘಾಟನೆ: ಜೂನ್ 11, 2019ರಂದು ಉದ್ದೇಶಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

- ವಾಕಥಾನ್, ಚಾಥಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಆಯೋಜನೆ
- ಗಿಡ ನೆಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಛೇರಿ ಆವರಣಗಳಲ್ಲಿ)
- ಪೋಸ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಭಿತ್ತಿಪತ್ರ ಬಿಡುಗಡೆ/ ವಿತರಣೆ
- ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ ವಿಧಿ ಸ್ವೀಕಾರ (ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಿ/ ಅನುದಾನಿತ/

ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳೂ ಸೇರಿ)

- ಸ್ವಚ್ಛತಾ ರಥದ ಚಾಲನೆ
- ಜಲಾಮೃತ ಯೋಜನೆಯ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್ ಮತ್ತು ಕಿರುಚಿತ್ರ ಲೋಕಾರ್ಪಣೆ
- PPP ಮಾದರಿಯ ಒಡಂಬಡಿಕೆ ಪತ್ರಗಳಿಗೆ ಸಹಿ ಹಾಗೂ ಹಸ್ತಾಂತರ.
- ಕೆರೆ ಹೂಳೆತ್ತುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ
- SWMಗಾಗಿ ಆಯ್ದು ಗ್ರಾ.ಪಂ.ಗಳ ಘೋಷಣೆ
- ಪತ್ರಿಕಾ/ ಸಮೂಹ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಹೀರಾತು
- ವಿವಿಧ ಐ.ಇ.ಸಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಆಯೋಜನೆ

2. ಮಾನ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ನಿರ್ದೇಶನ ಹಾಗೂ OA No: 606/2018 ದಿನಾಂಕ 24.04.2019ರ ಆದೇಶದ ಕಂಡಿಕೆ 47(ii)ರಂತೆ ಕ್ರಮ.

- ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ 3 ಗ್ರಾ.ಪಂ.ಗಳನ್ನು SWMಗಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಆದರ್ಶ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಜೂನ್ 11, 2019ರಂದು ಕಾಮಗಾರಿ ಚಾಲನೆ ನೀಡಬೇಕು ಹಾಗೂ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2019ರೊಳಗಾಗಿ ಸದರಿ ಗ್ರಾ.ಪಂ.ಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಕ್ರಮವಹಿಸಬೇಕು.
- ಈ 3 ಆದರ್ಶ ಗ್ರಾ.ಪಂ.ಗಳ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಉಳಿದ ಗ್ರಾ.ಪಂ.ಗಳನ್ನು 1 ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯೊಳಗಾಗಿ

SWM ಹೊಂದಿದ ಗ್ರಾ.ಪಂ.ಗಳನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದು.

3. 2019-20ನೇ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿರುವಂತೆ 1000 ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವ ಗುರಿ ಹೊಂದಲಾಗಿದ್ದು, ಪ್ರಸಕ್ತ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವ ಗುರಿಯಂತೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಜೂನ್ 11, 2019 ರಂದು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿ ಕಾಮಗಾರಿಗೆ ಚಾಲನೆ ನೀಡಬೇಕು.
4. ಜೂನ್ 11, 2019 ರಂದು ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 30 ಲಕ್ಷ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಡಲು ಗುರಿ ಹೊಂದಲಾಗಿದ್ದು, ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾ.ಪಂ ನಲ್ಲಿ 500 ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಡಲು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಹಾಗೂ ಶಾಲೆಗಳ ಆವರಣದಲ್ಲಿ

ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟು ಅವುಗಳ ಆರೈಕೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಆಯಾ ಶಾಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ/ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರಿಗೆ ನೀಡಲು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಕ್ರಮವಹಿಸಬೇಕಿದೆ.

5. “ಸ್ವಚ್ಛಮೇವ ಜಯತೆ” ಆಂದೋಲನ ಹಾಗೂ ಜಲಾಮೃತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿರುವ ರೋಟರಿ ಕ್ಲಬ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
6. “ಸ್ವಚ್ಛಮೇವ ಜಯತೆ” ಆಂದೋಲನ ಹಾಗೂ “ಜಲಾಮೃತ” ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಯಶಸ್ವಿ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗಾಗಿ ಕ್ಲಸ್ಟರ್ ಹಂತದ ನೋಡಲ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು

ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿ ಕಾಲ-ಕಾಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಗತಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸಬೇಕು.

7. ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ್ ಮಿಷನ್ (ಗ್ರಾ) ಯೋಜನೆಯಡಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಜಿಲ್ಲಾ ಐ.ಇ.ಸಿ ಸಮಾಲೋಚಕರಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುವುದು ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶಾಲಾ-ಕಾಲೇಜುಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿ ದಿನ ಬೇಟಿ ನೀಡಿ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಬಗ್ಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಬೇಕಿದೆ.

ಜೂನ್ 11, 2019 ರಿಂದ ಜುಲೈ 10, 2019 ರವರೆಗೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ವಿವಿಧ ಮಾಹಿತಿ, ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಂವಹನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

- ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ ವಿಧಿ: ಜೂನ್ 11, 2019 ರಂದು “ಸ್ವಚ್ಛಮೇವ ಜಯತೆ” ಚಾಲನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಮುದಾಯದಿಂದ ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ ವಿಧಿಯನ್ನು ಭೋಧಿಸಬೇಕು.

- ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಚಾರ್ಡ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ: ಜೂನ್ 11, 2019 ರಿಂದ ಜೂನ್ 16, 2019ರವರೆಗೆ ಸ್ವಚ್ಛಮೇವ ಜಯತೆ ಚಾಲನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮೀಣ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮತ್ತು

ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಮುದಾಯದಿಂದ ಸ್ವಚ್ಛತಾ ರ್ಯಾಲಿ/ಚಾರ್ಡ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಜನರಲ್ಲಿ ಹಸಿರಸ/ಒಣಕಸ ವಿಂಗಡಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ, ಶೌಚಾಲಯ ಬಳಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು.

- ಸ್ವಚ್ಛತೆಗಾಗಿ ಶ್ರಮದಾನ: ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ಯುವಕ-ಯುವತಿಯರು, ಸ್ವಯಂ-ಸೇವಕರು & ಗ್ರಾಮಸ್ಥರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ಸ್ವಚ್ಛತೆಗಾಗಿ ಶ್ರಮದಾನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಆಯೋಜನೆ. (NSS, NCC & NYK etc)
- ಪ್ರಬಂಧ ಸ್ಪರ್ಧೆ: ಶಾಲಾ-ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಾ ಸ್ಪರ್ಧೆ, ಪ್ರಬಂಧ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸುವುದು.

- ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಎರಡು ಗುಂಡಿಯ ಉಪಯೋಗ ಮತ್ತು ಅದರ ಮಹತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಆಯೋಜನೆ. (Promotion of twin pit toilet)
- ಸ್ವಚ್ಛಮೇವ ಜಯತೆ ಅಂಗವಾಗಿ ಸಮಗ್ರ ಆರೋಗ್ಯದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಡಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಜೂನ್ 21, 2019ರಂದು “ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಯೋಗ ದಿನಾಚರಣೆ” ಯನ್ನು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಗ್ರಾ.ಪಂಗಳಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸುವುದು.
- ವಿಶೇಷ ಅಭಿಯಾನ: ಬೇಸಲ್ಯೆನ್ ಸಮೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಶೌಚಾಲಯ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ “ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯದೇಶ ವಿತರಣಾ” ಅಭಿಯಾನ ಹಾಗೂ ಶೌಚಾಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಅಭಿಯಾನ ಮತ್ತು IMIS ದಾಖಲಾತಿ ಅಭಿಯಾನ ಆಯೋಜಿಸುವುದು.
- ಶೌಚಾಲಯ ಬಳಕೆ ಅಭಿಯಾನ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ ಕೈತೊಳೆಯುವ ಅಭಿಯಾನ: ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೈತೊಳೆಯುವ ವಿಧಾನಗಳು ಕುರಿತು ಅರಿವು ಮುಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ಶೌಚಾಲಯ ಬಳಕೆ ಅಭಿಯಾನವನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

- ಸ್ವಚ್ಛಮೇವ ಜಯತೇ ಆಂದೋಲನದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ವಿಶೇಷ ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಯನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಿ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರು, ನೈರ್ಮಲ್ಯ, ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ನಿಷೇಧ ಕುರಿತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು.
  - ಸ್ವಚ್ಛಮೇವ ಜಯತೆ ಆಂದೋಲನದ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರಚಾರ
  - ಸಮಾರೋಪ: ಜುಲೈ 10, 2019ರಂದು ಗ್ರಾಮ ಗೌರವ ಯಾತ್ರ ಸ್ವಚ್ಛಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ನಿರಂತರತೆಗಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಆಯೋಜನೆ ಮಾಡುವುದು.
- ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಜೂನ್ 11, 2019 ರಿಂದ ಜುಲೈ 10, 2019 ರವರೆಗೆ ಜಿಲ್ಲೆ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ನಡೆಯುವ “ಸ್ವಚ್ಛಮೇವ ಜಯತೆ” ಆಂದೋಲನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಭಾಗವಹಿಸಿ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ-ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ, ಯುವಕ-ಯುವತಿಯರಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಲ್ಲಿ ನೈರ್ಮಲ್ಯ, ಶುಚಿತ್ವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಜಲಸಂರಕ್ಷಣೆ ಕುರಿತು ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಲು ಕೈಚೋಡಿಸಿ, ಸ್ವಚ್ಛ, ಸುಂದರ, ಸಮೃದ್ಧ ನಾಡನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಶ್ರಮಿಸೋಣ.
- ಬನ್ನಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಸ್ವಚ್ಛ, ಸುಂದರ, ಸಮೃದ್ಧ ನಾಡನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಕೈಚೋಡಿಸಿ... ♦

ಕಾವ್ಯ ವಿಕಾಸ

ಸ್ವಚ್ಛ ಮೇವ ಜಯತೇ

ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಎಲ್ಲದೆಯೋ
ಅಲ್ಲದೆ ಆರೋಗ್ಯ
ಸ್ವಚ್ಛ ಮೇವ ಜಯತೇ // ಪ//

ಗಾಂಧೀಜಿ ಕನಸು
ಮೋದಿಜೀ ಕರೆಯು
ಸ್ವಚ್ಛ ಮೇವ ಜಯತೇ //ಸ್ವಚ್ಛತೆ//
ಶೌಚಾಲಯ ನಾವು ಕಣ್ಣದ್ದೀವಿ
ಶೌಚಾಲಯ ನಾವು ಬೆರಗಿದ್ದೀವಿ
ಸ್ವಚ್ಛ ಮೇವ ಜಯತೇ //ಸ್ವಚ್ಛತೆ//

ಪರಿಸರ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯೇ
ನಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯದ ಅಡಿಪಾಯ
ಸ್ವಚ್ಛ ಮೇವ ಜಯತೇ //ಸ್ವಚ್ಛತೆ//

ಅಂಗನವಾಡಿ ಮಕ್ಕಳಿಂದ
ಕೈ ತೊಳೆಯೋ ಅಂದೋಲನ ಆರಂಭ
ಸ್ವಚ್ಛ ಮೇವ ಜಯತೇ //ಸ್ವಚ್ಛತೆ//

ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಂದ
ಜರ್ಜಿ, ಪ್ರಬಂಧ, ಜಾಥಾ ಪ್ರಾರಂಭ
ಸ್ವಚ್ಛ ಮೇವ ಜಯತೇ //ಸ್ವಚ್ಛತೆ//

ಹಳ್ಳಿಯ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯೇ
ಡಿಲ್ಲೆಯ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯು
ಸ್ವಚ್ಛ ಮೇವ ಜಯತೇ //ಸ್ವಚ್ಛತೆ//

ಗಲ್ಲ ಗಲ್ಲಯಲ
ಹಾದಿ ಜೀದಿಯಲ
ಸ್ವಚ್ಛ ಮೇವ ಜಯತೇ //ಸ್ವಚ್ಛತೆ//
ಮೋಲಿ ಮೋಲಿಯಲ
ರಸ್ತೆ ಬದಿಯಲ
ಸ್ವಚ್ಛ ಮೇವ ಜಯತೇ //ಸ್ವಚ್ಛತೆ//

ಕನ ಮುಕ್ತವಾಗಿರಲ
ಬಯಲು ಮಲ ಮುಕ್ತವಾಗಿರಲ
ಸ್ವಚ್ಛ ಮೇವ ಜಯತೇ //ಸ್ವಚ್ಛತೆ//

ನಾವು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿರೋಣ
ಪರಿಸರ ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ
ಸ್ವಚ್ಛ ಮೇವ ಜಯತೇ //ಸ್ವಚ್ಛತೆ//

- ಜಿ.ವೆಂಕಟೇಶ ಬಿ.ಕಾಂ, ಎಂ.ಎ(ಕನ್ನಡ)
ಕ್ಲರ್ಕ್ ಕಮ್ ಡೇಟಾ ಎಂಟ್ರಿ ಆಪರೇಟರ್
ಅಗರ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ
ಬೆಂಗಳೂರು ದಕ್ಷಿಣ ತಾಲ್ಲೂಕು
ಮೊ:- 9686537660

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ನಡವಳಿಗಳು

ವಿಷಯ: “ಜಲಾಮೃತ” ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಮುಖ ಅನುಷ್ಠಾನ ಇಲಾಖೆಗಳ ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಅನುಷ್ಠಾನಿಸಲು ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ವಿವಿಧ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ.

- ಓದಲಾಗಿದೆ: 1. ದಿನಾಂಕ: 11-03-2019 ಮತ್ತು 12-03-2019ರಂದು “ಜಲಾಮೃತ” ಯೋಜನೆಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ಕೈಪಿಡಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ANSSIRD ಮೈಸೂರು ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಿಸಿರುವ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ.
2. ಸರ್ಕಾರ ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ: ಗ್ರಾಅಪ 31 ಉಖಾಯೋ 2019 ಬೆಂಗಳೂರು ದಿನಾಂಕ: 07-03-2019.
3. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವರು 2019-20ನೇ ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಘೋಷಿಸಿದ ರೀತ್ಯಾ.
4. 2019ನೇ ವರ್ಷವನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ “ಜಲವರ್ಷ” (Year of Water) ಎಂದು ದಿನಾಂಕ: 25-02-2019 ರಂದು ಸಚಿವ ಸಂಪುಟ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿರುವ ಅನುಮೋದನೆ ಪ್ರತಿ.
5. ಜಲಾಮೃತ ಯೋಜನೆ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ಕೈಪಿಡಿಯ ಸಂಖ್ಯೆ: ಗ್ರಾಅಪ 21 ಉಖಾಯೋ 2019 ದಿನಾಂಕ: 03-05-2019

~~~~~

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ:

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಎರಡನೆಯ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚು ಒಣ ಭೂಮಿ ಹೊಂದಿರುವ ರಾಜ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಪದೇ ಪದೇ ಬರಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದೆ. 2011 ರಿಂದ 2018ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವು ರಾಜ್ಯದ ಬಹಳಷ್ಟು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಬರಪೀಡಿತವೆಂದು ಘೋಷಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಓದಲಾದ (3) ಮತ್ತು (4)ರಲ್ಲಿ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು 2019-20ನೇ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ 2019ನ್ನು “ಜಲವರ್ಷ”ವೆಂದು ಘೋಷಿಸಿದ್ದು, “ಜಲಾಮೃತ” ಯೋಜನೆಯಡಿ ಜಲಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಜಲಸಾಕ್ಷರತೆ, ಜಲಮೂಲಗಳ ಪುನಶ್ಚೇತನ ಮತ್ತು ಹಸಿರಿಕರಣವನ್ನು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಜಲಸಂರಕ್ಷಣೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಸುಮಾರು 20000 ಜಲಸಂರಕ್ಷಣ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಡಿ ಮುಂಬರುವ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ.

“ಜಲಾಮೃತ” ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಮುದಾಯ ಚಾಲಿತ ಸಮಗ್ರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಓದಲಾದ (2)ರಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರಿ ಆದೇಶವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದು, ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಓದಲಾದ (1)ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ/ಜಿಲ್ಲೆ/ತಾಲ್ಲೂಕು/ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಮಟ್ಟದ ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ನೀರಿನ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಚಟುವಟಿಕೆ ತಜ್ಞರು, ಪರಿಣಿತರು, ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಹಾಗೂ ಸಿ.ಎಸ್.ಆರ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಿ, “ಜಲಾಮೃತ” ಯೋಜನೆಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

“ಜಲಾಮೃತ” ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಹಾಗೂ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಿಸಲು ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಲು ವಿವಿಧ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಆದೇಶ.

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದಂತೆ, ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಇಲಾಖೆ, ಪ್ರಮುಖ ಅನುಷ್ಠಾನ ಇಲಾಖೆಗಳು, ಪಾಲುದಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಪರಿಣಿತರು, ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ “ಜಲಾಮೃತ” ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವಿಕೆ ಮೂಲಕ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಜಾರಿ ಮಾಡಲು ಹಾಗೂ 2019-20ನೇ ಸಾಲಿನಿಂದ ಜಲಾಮೃತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಲು ಕೆಳಕಂಡ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಆದೇಶಿಸಲು ಹರ್ಷಿಸುತ್ತದೆ.

1. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಮಟ್ಟದ “ಜಲಾಮೃತ” ಯೋಜನೆಯ ಸಮಿತಿ ರಚನೆ:

ಕರ್ನಾಟಕ ಗ್ರಾಮ ಸ್ವರಾಜ್ ಕಾಯ್ದೆಯ ಕಲಂ 61ಎ ರ ಅನುಸಾರ ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗೆ ಒಂದು “ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಜಲಾಮೃತ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಉಪಸಮಿತಿ ಎಂದು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಪಂಚಾಯತ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಸದರಿ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. 9 ರಿಂದ 15 ಸದಸ್ಯರು ಇರುವ ಜಲಾಮೃತ ಕೆರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸುವುದು. ಜಲನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸ್ಥಾಯಿ ಸಮಿತಿಯ ಇಬ್ಬರನ್ನು ಜಲಾಮೃತ ಕೆರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಳಕೆದಾರರ ಸಮಿತಿಗೆ ನೇಮಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿ ನಿಧಿಯನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸುವುದು. ಸದರಿ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಲೆಕ್ಕಿಗರು, ಕೃಷಿ ಸಹಾಯಕರು, ಪಂ.ರಾ.ಇಂ. ಇಲಾಖೆಯ ಸಹಾಯಕ/ಕಿರಿಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಕೃಷಿ/ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಸಹಾಯಕರು, ಗ್ರಾಮಗಳ ಶಾಲೆಯ ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸದಸ್ಯರು ಅಂದರೆ ಯುವಕ ಮಂಡಳಿ, ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅಥವಾ ಜಲಸಂರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇರುವ ಯಾವುದೇ ದಾನಿಗಳು ಇರುತ್ತಾರೆ.

ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು:

- ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗೆ ಅವಶ್ಯವಾದ ವಿವರವಾದ ಜಲ ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ಗ್ರಾಮದ ಪರಿಣತರು, ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ ತಯಾರಿಸುವುದು.
- ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ (a) ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಜಲಮೂಲಗಳ ಪುನರುತ್ಥಾನ, ಕಾಲುವೆಗಳು ಮತ್ತು ಝರಿಗಳ ಪುನರ್ವಸತಿ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು (b) ಚೆಕ್‌ಡ್ಯಾಂ, ವೆಂಟಿಡ್ ಡ್ಯಾಂ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಜಲಾಶಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ, (c) ಭೂ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಜಲಚಲನೆಯನ್ನು ತಡೆಯುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮರಗಳ ನೆಡುವಿಕೆ ಮತ್ತು (d) IEC ಜಲಸಾಕ್ಷರತೆ ಕುರಿತಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸುವುದು.
- ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ನೀರು ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಜಲನಾಯನ ತತ್ವವಾದ ದಿಬ್ಬದಿಂದ ಕಣಿವೆ (Ridge to valley) ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಉಪಚರಿಸುವುದು ಹಾಗೂ KRSAC/KSCST ಸಂಸ್ಥೆಯು ನೀಡುವ ನಕ್ಷೆಯನ್ನು ಬಳಸಿ, ನಿವ್ವಳ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಅನುಮೋದನೆ ಪಡೆದು ಅನುಷ್ಠಾನಿಸುವುದು.
- ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ತಪಶೀಲು ತಯಾರಿಕೆ.
- ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಜನೆಗಳಾದ MGNREGA, ಕೃಷಿ ಭಾಗ್ಯ, ಕೆರೆ ಸಂಜೀವಿನಿ, ಹಸಿರು ಕರ್ನಾಟಕ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವುದು.
- ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ವಲಯವು ಸೇರಿದಂತೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಂತಿಗೆ ಮತ್ತು ದಾನದಿಂದ ಹಣ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಜಲಾಮೃತ ಸಲುವಾಗಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಸೃಜಿಸಲಾದ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಜಮಾ ಇಡುವುದು ಮತ್ತು ಈ ನಿಧಿಯನ್ನು ಜಲಾನಯನ ಹಾಗೂ ಕೆರೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿ ಅನುಮೋದನೆ ಪಡೆದು ಸದರಿ ಕಾಮಗಾರಿಯ ಅನುಷ್ಠಾನೋತ್ತರ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಬಳಸುವುದು.
- ಗ್ರಾಮ ಸಭೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಮೋದನೆಗಾಗಿ ಮಂಡಿಸುವುದು; ನಂತರ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯತಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಪರಿಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅನುಮೋದನೆಗಾಗಿ ಕಳುಹಿಸುವುದು.

- ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು; ಜಲಸಂರಕ್ಷಣೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ MPLAD, MLA/MLC LAD, ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ದಾನಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಹಣ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯತಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತಿ, ಲೋಕಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು /MLA/MLC ಗಳನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸುವುದು.
- ಈ ಸಮಿತಿಯು ಪ್ರತಿ 15 ದಿನಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಸಭೆ ಸೇರಿ ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಪ್ರಗತಿ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಇತರೆ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡುವುದು.

2. ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದ “ಜಲಾಮೃತ” ಯೋಜನೆ ಸಮಿತಿಯ ರಚನೆ:

1	ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಂದಾಯ ಉಪ ವಿಭಾಗದ ಸಹಾಯಕ ಆಯುಕ್ತರು	ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
2	ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು - ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ನರೇಗಾ/ಕೃಷಿ/ತೋಟಗಾರಿಕೆ/ರೇಷ್ಮೆ/ಜಲಾನಯನ/ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ/ಮೀನುಗಾರಿಕೆ	ಸದಸ್ಯರು
3	ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಸಹಾಯಕ ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿ	ಸದಸ್ಯರು
4	ಸಹಾಯಕ ಕಾರ್ಯಪಾಲಕ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಗ್ರಾ.ಕು.ನೀ.	ಸದಸ್ಯರು
5	ಸಹಾಯಕ ಕಾರ್ಯಪಾಲಕ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಪಂ.ರಾ.ಇಂ.ಇಲಾಖೆ	ಸದಸ್ಯರು
6	ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಆಯ್ದು ಸದಸ್ಯರು / ಜಲ ಮತ್ತು ಭೂ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಘಗಳು.	ಸದಸ್ಯರು
7	ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಭೂ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು/ಪರಿಣಿತರು ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು (ಒಟ್ಟು 3 ರಿಂದ 4) (ಜಿಲ್ಲಾ ಸಮಿತಿಯಿಂದ ನಾಮ ನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು).	ಸದಸ್ಯರು
8	ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯತಿ	ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ

ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು:

- ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಒಟ್ಟಾರೆ ಸ್ಥೂಲ ಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ಕೋಶ ಹೊಂದುವುದು.
- ವಿವಿಧ ಅನುಷ್ಠಾನ ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸಮನ್ವಯತೆ ಸಾಧಿಸುವುದು.
- ಪಂಚಾಯತ್ ಘಟಕಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ IEC, ಜಲ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಮತ್ತಿತರ ಅಗತ್ಯ ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.
- ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ “ಜಲಾಮೃತ” ಸಮಿತಿಗಳ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಸಮನ್ವಯ.
- ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವುದು. ಈ ಪರಿಣಿತರು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಅಗತ್ಯತೆಗಳಂತೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು.
- ಸಂಪೂರ್ಣ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕತೆ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳ ಪರಿಣತಿಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸುವುದು, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು, ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು, ಇತರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಜೊತೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸುವುದು.
- ಸಂಪೂರ್ಣ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಜಲ ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಇಡೀ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ತಯಾರಿಸಿದ ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುವುದು.
- ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಾದ್ಯಂತ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಎಂ.ಜಿ.ಎನ್. ಆರ್.ಇ.ಜಿ.ಎ, ಕೃಷಿ ಭಾಗ್ಯ, ಜಲಾಮೃತ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದು.

- ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವುದು, ಕೆರೆಗಳು ಮತ್ತು ಜಲ ಮೂಲಗಳಲ್ಲಿನ ಹೂಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದು; ನಿಧಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ; ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಚಳುವಳಿಯ ಮುಂದಾಳತ್ವ ವಹಿಸುವುದು.
- ಯಶೋಗಾಥೆ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಮಾದರಿಗಳ ಒಂದು ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಂಗ್ರಹ ಹೊಂದುವುದು ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಪಂಚಾಯತಿ ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿ ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಾಧ್ಯತೆ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸುವುದು.
- ಈ ಸಮಿತಿಯು ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಎಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತಿ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿಗಳ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆದು ಧನಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಋಣಾತ್ಮಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲು ವೇದಿಕೆ ನಿರ್ಮಿಸುವುದು. ಸಭೆಯ ನಡವಳಿಯ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸುವುದು.

3. ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ “ಜಲಾಮೃತ” ಯೋಜನೆಯ ಸಮಿತಿ ರಚನೆ:

1	ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ	ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
2	ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿ	ಸಹ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
3	ಕೃಷಿ, ಜಲಾನಯನ, ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ, ರೇಷ್ಮೆ ಇಲಾಖೆಗಳ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು	ಸದಸ್ಯರು
4	ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಉಪ ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿ (ಪ್ರಾದೇಶಿಕ)	ಸದಸ್ಯರು
5	ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯ ಉಪ ನಿರ್ದೇಶಕರು	ಸದಸ್ಯರು
6	ಸಾಮಾಜಿಕ ಅರಣ್ಯ ವಿಭಾಗದ ಉಪ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿ	ಸದಸ್ಯರು
7	ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಂದಾಯ ಉಪ ವಿಭಾಗಗಳ ಸಹಾಯಕ ಆಯುಕ್ತರು	ಸದಸ್ಯರು
8	ಯುವಜನ ಸೇವಾ ಇಲಾಖೆಯ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿ	ಸದಸ್ಯರು
9	ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಭೂ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು/ಪರಿಣಿತರು ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು (ಒಟ್ಟು 3 ರಿಂದ 4) (ಜಿಲ್ಲಾ ಸಮಿತಿಯಿಂದ ನಾಮ ನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.)	ಸದಸ್ಯರು
10	ಯೋಜನಾ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಎನ್.ಆರ್.ಇ.ಬಿ.ಎ.	ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ

ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು:

- ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಟ್ಟಾರೆ ಸ್ಥೂಲ ಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ಕೋಶ ಹೊಂದುವುದು.
- ವಿವಿಧ ಅನುಷ್ಠಾನ ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸಮನ್ವಯತೆ ಸಾಧಿಸುವುದು.
- ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ಎಲ್ಲಾ ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಸಮನ್ವಯ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುವುದು.
- ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಮೂಲಕ ತಯಾರಿಸಿದ ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಯೋಜನೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸದೃಢಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಾದ್ಯಂತ ಉಪಚರಿಸಬಹುದಾದ ದೊಡ್ಡ ಗಾತ್ರದ ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು;
- ಪ್ರಾಯೋಜಕತ್ವವನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸುವುದು, ಜಲ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಪುನರ್‌ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ವಂತಿಗೆಗಳ ಕ್ರೋಡೀಕರಣ ಮತ್ತು ಕೆರೆ/ಕೊಳ್ಳಗಳನ್ನು ಸೌಂದರ್ಯೀಕರಿಸುವುದು ಸೇರಿದಂತೆ ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು;
- ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿಗಳ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆದು ಅನುಷ್ಠಾನದ ಪ್ರಗತಿ

ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಬಗೆ ಹರಿಸಲು ಕ್ರಮವಹಿಸುವುದು. ಸಭೆಯ ನಡವಳಿಯ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸುವುದು.

4. ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ “ಜಲಾಮೃತ” ಯೋಜನೆಯ ಸಮಿತಿ ರಚನೆ:

1	ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು	ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
2	ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಚಿವರು	ಸದಸ್ಯರು
3	ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಸಚಿವರು	ಸದಸ್ಯರು
4	ಬೆಂಗಳೂರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವರು	ಸದಸ್ಯರು
5	ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವರು	ಸದಸ್ಯರು
6	ಪೌರಾಡಳಿತ ಸಚಿವರು	ಸದಸ್ಯರು
7	ಜಲಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಚಿವರು	ಸದಸ್ಯರು
8	ಕೃಷಿ ಸಚಿವರು	ಸದಸ್ಯರು
9	ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಸಚಿವರು	ಸದಸ್ಯರು
10	ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವರು	ಸದಸ್ಯರು
11	ಅಪರ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಯುಕ್ತರು	ಸದಸ್ಯರು
12	ಅಪರ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ಆರ್ಥಿಕ ಇಲಾಖೆ	ಸದಸ್ಯರು
13	ಅಪರ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು/ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು/ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ/ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಜೀವಿಶಾಸ್ತ್ರ, ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ, ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲ	ಸದಸ್ಯರು
14	ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಗ್ರಾ.ಅ ಮತ್ತು ಪಂ.ರಾಜ್ ಇಲಾಖೆ	ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ

ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು:

- ವಿವಿಧ ಅನುಷ್ಠಾನ ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸಮನ್ವಯತೆ ಸಾಧಿಸುವುದು.
- ಪಾಲುದಾರರು ಅಂದರೆ; ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಗಳು, ವಲಯದ ಪರಿಣತರು, ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಞರು ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಜಲಸಂರಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಜಲಸಂರಕ್ಷಣಾ ತಂತ್ರವನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದು;
- ಜಲಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಭೂ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಹೊಂದಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು;
- ಎಲ್ಲಾ ಪಾಲುದಾರರು, ಸರ್ಕಾರದ ಇಲಾಖೆಗಳು ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಜಲಸಂರಕ್ಷಣೆ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಲು ನೀತಿ ಮತ್ತು ಆಯೋಜಿತ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಒದಗಿಸುವುದು;
- ಸಮಿತಿಯು ಪ್ರತಿ 3 ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಸಭೆ ಸೇರಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ “ಜಲಾಮೃತ” ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು.

5. ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ “ಜಲಾಮೃತ” ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿ ರಚನೆ:

1	ಅಪರ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಯುಕ್ತರು	ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
2	ಅಪರ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಅರಣ್ಯ, ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಜೀವಿಶಾಸ್ತ್ರ ಇಲಾಖೆ	ಸದಸ್ಯರು
3	ಅಪರ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆ	ಸದಸ್ಯರು
4	ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಇಲಾಖೆ	ಸದಸ್ಯರು
5	ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆ	ಸದಸ್ಯರು
6	ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆ	ಸದಸ್ಯರು
7	ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ	ಸದಸ್ಯರು
8	ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ	ಸದಸ್ಯರು
9	ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಆರ್ಥಿಕ ಇಲಾಖೆ	ಸದಸ್ಯರು
10	ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆ	ಸದಸ್ಯರು
11	KRSAC ಮತ್ತು KSCST ಸಂಸ್ಥೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕರು	ಸದಸ್ಯರು
12	ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಭೂ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು/ಪರಿಣಿತರು ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು (ಒಟ್ಟು-3 ರಿಂದ 4) (ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಾಮ ನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.)	ಸದಸ್ಯರು
13	ಆಯುಕ್ತರು ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಇಲಾಖೆ	ಸದಸ್ಯರು
14	ನಿರ್ದೇಶಕರು ಜಲಾಮೃತ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಇಲಾಖೆ	ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ

ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು:

- ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಸ್ಥೂಲ ಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ಕೋಶ ಹೊಂದುವುದು.
- ಪಾಲುದಾರ ಇಲಾಖೆಗಳು/ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು/ಸಂಘಗಳು ತಯಾರಿಸಿ, ಹಾಜರುಪಡಿಸಿದ ವಿವರವಾದ ಜಲಾಮೃತ ಯೋಜನಾ ಅನುಷ್ಠಾನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುವುದು.
- ಎಲ್ಲಾ ಅನುಷ್ಠಾನಗಳ ಕಾಲನಿಗದಿತ ಪರಿಶೀಲನೆಯೊಂದಿಗೆ ಜಲಾಮೃತದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುವುದು.
- ಜಲಾಮೃತ ಪರಿಣಾಮದ ಕುರಿತು ಕಾಲನಿಗದಿತವಾಗಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ನೀತಿ ಅಥವಾ ಆಯೋಜನೆ ಬದಲಾವಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು.
- ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೆಲ ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ದಿನಚರಣೆಯನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಿ ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡುವುದು.
- ಎಲ್ಲಾ ಪಾಲುದಾರರಿಗೆ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಆಯೋಜನೆಯ ಕುರಿತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವುದು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಜಲಾಮೃತ ಸಮಿತಿಗೆ ಸಲಹೆ ಮತ್ತು ಬೆಂಬಲ ನೀಡುವುದು.
- ಈ ಸಮಿತಿಯು ಕಾಲಾನುಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸಭೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದು.

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಅಜ್ಞಾನುಸಾರ

ಹಾಗೂ ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ

ಸಹಿ/-

(ಎಸ್ ರಂಗನಗೌಡ)

ಸರ್ಕಾರದ ಅಧೀನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ

ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಇಲಾಖೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ನಡವಳಿಗಳು

ವಿಷಯ : ರಾಜ್ಯದ 348 ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಪೂಜಿ ಸೇವಾ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ.

- ಓದಲಾಗಿದೆ: 1. ಸರ್ಕಾರದ ಸುತ್ತೋಲೆ ಸಂಖ್ಯೆ:ಗ್ರಾಅಪ:783:ಗ್ರಾಪಂಅ:2015, ದಿನಾಂಕ:01.01.2016.
2. ಅಟಲ್‌ಜಿ ಜನಸ್ನೇಹಿ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯದ ಪತ್ರ ಸಂಖ್ಯೆ:ಕಂಇ/ಎಚ್‌ಎಸ್‌ಕೆ/ಆಡಳಿತ-42/15-16.
3. ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶ ಸಂ:ಗ್ರಾಅಪ/01/ಗ.ಕೋಶ/2016, ದಿನಾಂಕ:27.06.2016, ದಿನಾಂಕ:06.07.2016, ದಿನಾಂಕ:21.07.2016 ಹಾಗೂ ದಿನಾಂಕ:12.08.2016.
4. ಸರ್ಕಾರದ ಅಧೀನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಆರ್ಥಿಕ ಇಲಾಖೆ(ಜಿ.ಪಂ) ಇವರ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ:ಆಇ/333/ವೆಚ್ಚ-6/2016, ದಿನಾಂಕ:14.02.2017.
5. ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶ ಸಂ:ಗ್ರಾಅಪ/09/ಗ.ಕೋಶ/2016, ದಿನಾಂಕ:22.03.2017.
6. ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶ ಸಂ:ಗ್ರಾಅಪ/09/ಗ.ಕೋಶ/2017, ದಿನಾಂಕ:28.03.2017.
7. ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶ ಸಂ:ಗ್ರಾಅಪ/09/ಗ.ಕೋಶ/2017, ದಿನಾಂಕ:02.01.2018.
8. ಸರ್ಕಾರದ ಸುತ್ತೋಲೆ ಸಂ:ಗ್ರಾಅಪ/07/ಗ.ಕೋಶ/2018, ದಿನಾಂಕ:30.10.2018.

****

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ

ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನತೆಯು ತಮ್ಮ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ ಹಲವಾರು ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಮೀಪವಾಗಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಸೂರಿನಡಿ ಒದಗಿಸಲು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಅಪ ಇಲಾಖೆಯ G2C 43 ಸೇವೆಗಳು, ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯ G2C 40 ಸೇವೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಉಲ್ಲೇಖ(1) ರ ಸುತ್ತೋಲೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸೇವೆಗಳ ವಿತರಣೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸರಳೀಕರಣಗೊಳಿಸಲು ಗ್ರಾಅಪ ಇಲಾಖೆಯ G2C 43 ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಸುತ್ತೋಲೆ ಸಂಖ್ಯೆ: ಗ್ರಾಅಪ/07/ಗ.ಕೋಶ/2018, ದಿನಾಂಕ:30.10.2018 ರಲ್ಲಿ 25 ಸೇವೆಗಳನ್ನಾಗಿ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮೇಲೆ ಓದಲಾದ (1) ಮತ್ತು (8) ರ ಸುತ್ತೋಲೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಅವಶ್ಯವಾಗಿರುವ 25 ಸೇವೆಗಳನ್ನು (ಪರಿಷ್ಕೃತ) ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಮೂಲಕ ವಿತರಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸೇವೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ 40 ಉ2ಅ ದಾಖಲೆಗಳು ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ವಿತರಿಸಲು ಸರ್ಕಾರವು ನಿರ್ದರಿಸಿದೆ.

ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಪಂಚತಂತ್ರ ತಂತ್ರಾಂಶದೊಂದಿಗೆ ನಾಡಕಛೇರಿ ತಂತ್ರಾಂಶ ಮತ್ತು ಭೂಮಿ ತಂತ್ರಾಂಶವನ್ನು ಸಮಗ್ರೀಕರಣಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅಟಲ್‌ಜಿ ಜನಸ್ನೇಹಿ ಕೇಂದ್ರದಡಿ ನಾಡ ಕಛೇರಿಯ ಮುಖಾಂತರ ವಿತರಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಪಂಚತಂತ್ರ ತಂತ್ರಾಂಶದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮೇಲೆ ಓದಲಾದ (2) ರ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಟಲ್‌ಜಿ ಜನಸ್ನೇಹಿ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ, ಭೂಮಾಪನ ಕಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಆರ್‌ಟಿಸಿ ಮುಂತಾದ ಕಂದಾಯ

ಇಲಾಖೆಯ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಸಮೀಪದ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಪಂಚತಂತ್ರದ ತಂತ್ರಾಂಶದ ಮೂಲಕ ನಿಗದಿತ ಸೇವಾ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಪಾವತಿಸಲು ಹಾಗೂ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಕೋರಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಪಂಚತಂತ್ರ ತಂತ್ರಾಂಶದ ಮೂಲಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯ 40 ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈಗ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ತಮ್ಮ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು. ಈ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ನಾಡ ಕಛೇರಿಯ ತಂತ್ರಾಂಶಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲಾಗುವುದು. ಸದರಿ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ನಾಡ ಕಛೇರಿಯು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ದೃಢೀಕರಿಸಿದ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಪಂಚತಂತ್ರ ತಂತ್ರಾಂಶಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ತದನಂತರ ಕೋರಿದ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ವಿತರಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಸರ್ಕಾರವು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಉಲ್ಲೇಖ (3) ಮತ್ತು ಉಲ್ಲೇಖ (7) ರ ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶಗಳ ಮೂಲಕ ರಾಜ್ಯದ 5676 ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಮುಂದುವರೆದು, ರಾಜ್ಯದ ಉಳಿದ 348 ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಸರ್ಕಾರವು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಆದೇಶ.

ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ: ಗ್ರಾಅಪ/50/ಗ.ಕೋಶ/2019, ಬೆಂಗಳೂರು, ದಿನಾಂಕ:18.05.2019.

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರುವ ಅಂಶಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಪಂಚತಂತ್ರ ತಂತ್ರಾಂಶದ ಮೂಲಕ ಈಗಾಗಲೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಸೇವೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಅಟಲ್‌ಜಿ ಜನಸ್ನೇಹಿ ಕೇಂದ್ರ ನಾಡ ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿತರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್‌ಗಳ ಪಂಚತಂತ್ರ ತಂತ್ರಾಂಶದ ಮೂಲಕ ವಿತರಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈವರೆಗೆ ಒಟ್ಟು 5676 ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಬಾಪೂಜಿ ಸೇವಾ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಉಳಿದ 348 ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಪೂಜಿ ಸೇವಾ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಸರ್ಕಾರವು ಆದೇಶಿಸಿದೆ. ಸದರಿ 348 ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಅನುಬಂಧ-1 ರಲ್ಲಿ ಲಗತ್ತಿಸಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಇಲಾಖೆಯ 25 G2C ಸೇವೆಗಳು (ಪರಿಷ್ಕೃತ) ಹಾಗೂ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯ 40 G2C ಸೇವೆಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಪೂಜಿ ಸೇವಾ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ನೀಡಲು ಆದೇಶಿಸಿದೆ. ಸೇವೆಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಅನುಬಂಧ-2 ರಲ್ಲಿ ಲಗತ್ತಿಸಿದೆ.

ಪ್ರತಿ ಕೋರಿಕೆಗೆ ನಿಗದಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿರುವ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಫೀ ಯನ್ನು ಮೇಲೆ ಓದಲಾದ (5)ರ ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶದ ರೀತ್ಯಾ, ಸದರಿ ಆದೇಶದ ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿನ ಕಲಂ ಸಂಖ್ಯೆ (3) ರಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರುವ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಫೀ ಯನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಈಗಾಗಲೇ Escrow ಖಾತೆಯನ್ನು ತೆರೆದಿರುವ ಸ್ಥಳೀಯ ಎಸ್.ಬಿ.ಐ ಶಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆ ತೆರೆದು ಜಮೆ ಮಾಡುವುದು. ಈಗಾಗಲೇ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್ ನಿಧಿ-1 ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಜಮೆ ಮಾಡಿದ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಫೀ ಯನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ತೆರೆದ ಬಾಪೂಜಿ ಸೇವಾ ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಆದೇಶಿಸಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಆದೇಶಾನುಸಾರ

ಮತ್ತು ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ

ಸಹಿ/-

(ಎಸ್.ಎಂ. ಜುಲ್‌ಫಿಖಾರ್‌ಉಲ್ಲಾ)

ನಿರ್ದೇಶಕರು(ಇ-ಆಡಳಿತ) (ಪ್ರ) ಹಾಗೂ

ಪ/ನಿ ಸರ್ಕಾರದ ಜಂಟಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ

ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂ.ರಾಜ್ ಇಲಾಖೆ.

ಅನುಬಂಧ - 1

ಕ್ರ.ಸಂ	ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೆಸರು	ತಾಲ್ಲೂಕು ಹೆಸರು	ಹೊಸ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ
1	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	ಬಾದಾಮಿ	ಆಲೂರು ಎಸ್ ಕೆ
2	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	ಬಾದಾಮಿ	ಹುಲ್ಲಿಕೇರಿ
3	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	ಬಾದಾಮಿ	ಹಾನಾಪೂರ ಎಸ್ ಪಿ
4	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	ಬಾದಾಮಿ	ಹಂಗರಗಿ
5	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	ಬಾದಾಮಿ	ಕೈನಕಟ್ಟಿ
6	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	ಬಾದಾಮಿ	ಕೆಂದೂರು
7	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	ಬಾದಾಮಿ	ಮಂಗಳಗುಡ್ಡ
8	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	ಬಾದಾಮಿ	ನರಸಾಪೂರ
9	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	ಬೇವಿನಮಟ್ಟಿ ಎಸ್ ಎಚ್
10	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	ಚಿಕ್ಕಮ್ಯಾಗೇರಿ
11	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	ದೇವನಾಳ
12	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	ಹೊಸೂರು
13	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	ನೀಲಾನಗರ
14	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	ಶೀಮಿಕೇರಿ
15	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	ಶೀಗಿಕೇರಿ
16	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	ತಿಮ್ಮಾಪೂರ
17	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	ಬೀಳಗಿ	ಬದಗಂಡಿ
18	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	ಬೀಳಗಿ	ಬೂದಿಹಾಳ್ ಎಸ್ ಎಚ್
19	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	ಬೀಳಗಿ	ಹೆಗ್ಗೂರ
20	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	ಬೀಳಗಿ	ಜಾನಮಟ್ಟಿ
21	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	ಬೀಳಗಿ	ಕೋರ್ತಿ
22	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	ಬೀಳಗಿ	ನಾಗಾರಾಳ
23	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	ಹುನಗುಂದ	ಬಿಸಲದಿನ್ನಿ
24	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	ಹುನಗುಂದ	ಚಿಕ್ಕ ಕೊಡಗಲಿ
25	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	ಹುನಗುಂದ	ಹಾವರಗಿ
26	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	ಹುನಗುಂದ	ಹಿರೆ ಬಾದವಡಗಿ
27	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	ಹುನಗುಂದ	ಹಿರೆಮಳಗಾವಿ
28	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	ಹುನಗುಂದ	ಹೂವಿನಹಳ್ಳಿ
29	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	ಹುನಗುಂದ	ಮುರಡಿ
30	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	ಜಮಖಂಡಿ	ಆದಿಹುಡಿ
31	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	ಜಮಖಂಡಿ	ಖಾಜಿಬೀಳಗಿ
32	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	ಜಮಖಂಡಿ	ಮರೇಗುದ್ದಿ

33	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	ಜಮಖಂಡಿ	ಸಿದ್ದಾಪೂರ
34	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	ಜಮಖಂಡಿ	ತಮದಡ್ಡಿ
35	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	ಜಮಖಂಡಿ	ಯಲ್ಲಟ್ಟಿ
36	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	ಮುದೋಳ	ಬರಗಿ
37	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	ಮುದೋಳ	ಗುಲಗಾಲ-ಜಂಬಗಿ
38	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	ಮುದೋಳ	ಮೇಳ್ಳಿಗೇರಿ
39	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	ಮುದೋಳ	ನಂದಗಾವ್
40	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	ಮುದೋಳ	ಸೋರಗಾವ
41	ಬಳ್ಳಾರಿ	ಬಳ್ಳಾರಿ	ಚಾನಾಳು
42	ಬಳ್ಳಾರಿ	ಹಡಗಲಿ	ಬೀರಬ್ಬಿ
43	ಬಳ್ಳಾರಿ	ಹಡಗಲಿ	ಕೆ.ಅಯ್ಯನಹಳ್ಳಿ
44	ಬಳ್ಳಾರಿ	ಹಗರಿಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ	ಗದ್ದಿಕೇರಿ
45	ಬಳ್ಳಾರಿ	ಹಗರಿಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ	ಮಾದೂರು
46	ಬಳ್ಳಾರಿ	ಹಗರಿಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ	ನೆಲ್ಲುದ್ದಿ-1
47	ಬಳ್ಳಾರಿ	ಹಗರಿಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ	ವಲ್ಲಭಾಪುರ
48	ಬಳ್ಳಾರಿ	ಕುಡ್ಲಿಗಿ	ಚಿರಬಿ
49	ಬಳ್ಳಾರಿ	ಕುಡ್ಲಿಗಿ	ಕಾಕುಪ್ಪಿ
50	ಬಳ್ಳಾರಿ	ಕುಡ್ಲಿಗಿ	ನಾಗರಕಟ್ಟೆ
51	ಬಳ್ಳಾರಿ	ಸಂಡೂರು	ಅಗ್ರಹಾರ
52	ಬಳ್ಳಾರಿ	ಸಂಡೂರು	ಬನ್ನಿಹಟ್ಟಿ
53	ಬಳ್ಳಾರಿ	ಸಂಡೂರು	ಹೆಚ್.ಕೆ.ಹಳ್ಳಿ
54	ಬಳ್ಳಾರಿ	ಸಂಡೂರು	ರಾಜಾಪುರ
55	ಬಳ್ಳಾರಿ	ಸಂಡೂರು	ತಾಳೂರು
56	ಬಳ್ಳಾರಿ	ಸಂಡೂರು	ಯರ್ರಯ್ಯನಹಳ್ಳಿ
57	ಬಳ್ಳಾರಿ	ಶಿರಗುಪ್ಪ	ಬೈರಾಪೂರ
58	ಬೆಳಗಾವಿ	ಅಥಣಿ	ಬಡಚಿ
59	ಬೆಳಗಾವಿ	ಅಥಣಿ	ಚಮಕೇರಿ
60	ಬೆಳಗಾವಿ	ಅಥಣಿ	ಜಕ್ಕಾರಟ್ಟಿ
61	ಬೆಳಗಾವಿ	ಅಥಣಿ	ಕನ್ನಾಳ
62	ಬೆಳಗಾವಿ	ಅಥಣಿ	ರಡ್ಡೇರಹಟ್ಟಿ
63	ಬೆಳಗಾವಿ	ಅಥಣಿ	ಸಿದ್ದೇವಾಡಿ
64	ಬೆಳಗಾವಿ	ಅಥಣಿ	ಸುಟ್ಟಟ್ಟಿ
65	ಬೆಳಗಾವಿ	ಬೈಲಹೊಂಗಲ	ಮಲ್ಲಾಪುರ ಕೆ ಎನ್
66	ಬೆಳಗಾವಿ	ಬೆಳಗಾವಿ	ಮೋದಗಾ
67	ಬೆಳಗಾವಿ	ಚಿಕ್ಕೋಡಿ	ಡೋಣಿವಾಡಿ
68	ಬೆಳಗಾವಿ	ಗೋಕಾಕ್	ಬೆನಚಿನಮರಡಿ

69	ಬೆಳಗಾವಿ	ಗೋಕಾಕ್	ದಂಡಾಪುರ
70	ಬೆಳಗಾವಿ	ಗೋಕಾಕ್	ಗುಜನಟ್ಟಿ
71	ಬೆಳಗಾವಿ	ಗೋಕಾಕ್	ಕಾಮನಕಟ್ಟಿ
72	ಬೆಳಗಾವಿ	ಗೋಕಾಕ್	ಖಾನಟ್ಟಿ
73	ಬೆಳಗಾವಿ	ಗೋಕಾಕ್	ಮಿಡಕನಟ್ಟಿ
74	ಬೆಳಗಾವಿ	ಗೋಕಾಕ್	ಪಟಗುಂದಿ
75	ಬೆಳಗಾವಿ	ಗೋಕಾಕ್	ಸಂಗನಕೇರಿ
76	ಬೆಳಗಾವಿ	ಗೋಕಾಕ್	ತಪಸಿ
77	ಬೆಳಗಾವಿ	ಗೋಕಾಕ್	ತಿಗಡಿ
78	ಬೆಳಗಾವಿ	ಹುಕ್ಕೇರಿ	ಶಿರಡಾಣ
79	ಬೆಳಗಾವಿ	ರಾಮದುರ್ಗ	ಓಬಳಾಪುರ
80	ಬೆಳಗಾವಿ	ರಾಮದುರ್ಗ	ಹಣಮಸಾಗರ
81	ಬೆಳಗಾವಿ	ರಾಯಭಾಗ	ಕೆಂಪಟ್ಟಿ
82	ಬೆಳಗಾವಿ	ರಾಯಭಾಗ	ಖಾನದಾಳ
83	ಬೆಳಗಾವಿ	ರಾಯಭಾಗ	ಸಿದ್ದಾಪುರ
84	ಬೆಳಗಾವಿ	ರಾಯಭಾಗ	ಯಾಡ್ರಾಂವ
85	ಬೆಳಗಾವಿ	ರಾಯಭಾಗ	ಯಬರಟ್ಟಿ
86	ಬೆಳಗಾವಿ	ರಾಯಭಾಗ	ಮಂಟೂರ
87	ಬೆಳಗಾವಿ	ಸವದತ್ತಿ	ಆಳದಕಟ್ಟಿ ಕೆ.ಎಂ
88	ಬೆಳಗಾವಿ	ಸವದತ್ತಿ	ಸವದತ್ತಿ
89	ಬೆಳಗಾವಿ	ಸವದತ್ತಿ	ಮಬನೂರ
90	ಬೆಂಗಳೂರು (ನ)	ಆನೇಕಲ್	ಬಿಲ್ಲಾಪುರ
91	ಬೆಂಗಳೂರು (ನ)	ಬೆಂಗಳೂರು ಪೂರ್ವ	ಕನ್ನಮಂಗಲ
92	ಬೆಂಗಳೂರು (ನ)	ಬೆಂಗಳೂರು ಪೂರ್ವ	ಕಿತ್ತಗನೂರು
93	ಬೆಂಗಳೂರು (ನ)	ಬೆಂಗಳೂರು ಉತ್ತರ	ಅಡಕಮಾರನಹಳ್ಳಿ
94	ಬೆಂಗಳೂರು (ನ)	ಬೆಂಗಳೂರು ಉತ್ತರ	ಚಿಕ್ಕಬಿದರಕಲ್ಲು
95	ಬೆಂಗಳೂರು (ನ)	ಬೆಂಗಳೂರು ಉತ್ತರ	ಕಾಚೋಹಳ್ಳಿ
96	ಬೆಂಗಳೂರು (ನ)	ಬೆಂಗಳೂರು ಉತ್ತರ	ಕಡಬಗೆರೆ
97	ಬೆಂಗಳೂರು (ನ)	ಬೆಂಗಳೂರು ಉತ್ತರ	ಲಕ್ಷ್ಮೀಪುರ
98	ಬೆಂಗಳೂರು (ನ)	ಬೆಂಗಳೂರು ಉತ್ತರ	ಮೀನುಕುಂಟೆ
99	ಬೆಂಗಳೂರು (ನ)	ಬೆಂಗಳೂರು ಉತ್ತರ	ಸಾತನೂರು
100	ಬೆಂಗಳೂರು (ನ)	ಬೆಂಗಳೂರು ಉತ್ತರ	ಶ್ರೀಕಂಠಪುರ
101	ಬೆಂಗಳೂರು (ನ)	ಬೆಂಗಳೂರು ಉತ್ತರ	ಸಿದ್ದನಹೊಸಹಳ್ಳಿ
102	ಬೆಂಗಳೂರು (ನ)	ಬೆಂಗಳೂರು ದಕ್ಷಿಣ	ಅಜ್ಜನಹಳ್ಳಿ
103	ಬೆಂಗಳೂರು (ನ)	ಬೆಂಗಳೂರು ದಕ್ಷಿಣ	ಚನ್ನೇನಹಳ್ಳಿ
104	ಬೆಂಗಳೂರು (ನ)	ಬೆಂಗಳೂರು ದಕ್ಷಿಣ	ನೆಲಗುಳಿ

105	ಬೆಂಗಳೂರು (ಗ್ರಾ)	ದೇವನಹಳ್ಳಿ	ಮಂಡಿಬೆಲಿ
106	ಬೆಂಗಳೂರು (ಗ್ರಾ)	ಹೊಸಕೋಟೆ	ಚೊಕ್ಕಹಳ್ಳಿ
107	ಬೆಂಗಳೂರು (ಗ್ರಾ)	ಹೊಸಕೋಟೆ	ಹೆತ್ತಕ್ಕಿ
108	ಬೆಂಗಳೂರು (ಗ್ರಾ)	ದೇವನಹಳ್ಳಿ	ಆಲೂರು ದುದ್ದನಹಳ್ಳಿ
109	ಬೆಂಗಳೂರು (ಗ್ರಾ)	ದೇವನಹಳ್ಳಿ	ಐ ಬಸಾಪುರ
110	ಬೆಂಗಳೂರು (ಗ್ರಾ)	ನೆಲಮಂಗಲ	ಗೊಲ್ಲಹಳ್ಳಿ
111	ಬೆಂಗಳೂರು (ಗ್ರಾ)	ನೆಲಮಂಗಲ	ವಾಜರಹಳ್ಳಿ
112	ಬೀದರ	ಔರಾದ	ಗುಡಪಳ್ಳಿ
113	ಬೀದರ	ಬಸವಕಲ್ಯಾಣ	ಚಿಕ್ಕನಗಾಂವ್
114	ಬೀದರ	ಬಸವಕಲ್ಯಾಣ	ಹಣಮಂತವಾಡಿ ಆರ್
115	ಬೀದರ	ಬಾಲ್ಕಿ	ಅಟರಗಾ
116	ಬೀದರ	ಬಾಲ್ಕಿ	ಬೀರಿ ಕೆ
117	ಬೀದರ	ಬಾಲ್ಕಿ	ಎಣಿಕೂರ
118	ಬೀದರ	ಬಾಲ್ಕಿ	ಕೋಸಮ
119	ಬೀದರ	ಬಾಲ್ಕಿ	ಲಂಜವಾಡ
120	ಬೀದರ	ಬೀದರ	ಹೊಕ್ಕಾಣಾ ಬಿ
121	ಬೀದರ	ಬೀದರ	ಶ್ರೀಮಂಡಲ
122	ಬೀದರ	ಹುಮನಾಬಾದ್	ಜಲಸಂಗಿ
123	ಚಾಮರಾಜನಗರ	ಚಾಮರಾಜನಗರ	ಗೋವಿಂದನವಾಡಿ
124	ಚಾಮರಾಜನಗರ	ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ	ಕೂತನೂರು
125	ಚಾಮರಾಜನಗರ	ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ	ಮೂಖಿಹಳ್ಳಿ
126	ಚಾಮರಾಜನಗರ	ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ	ಪುಟ್ಟನಪುರ
127	ಚಾಮರಾಜನಗರ	ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ	ವಡ್ಡಗೆರೆ
128	ಚಾಮರಾಜನಗರ	ಕೊಳ್ಳೆಗಾಲ	ಬೈಲೂರು
129	ಚಾಮರಾಜನಗರ	ಕೊಳ್ಳೆಗಾಲ	ದೊಡ್ಡಲತ್ತೂರು
130	ಚಾಮರಾಜನಗರ	ಕೊಳ್ಳೆಗಾಲ	ಮೀಣಂ
131	ಚಾಮರಾಜನಗರ	ಕೊಳ್ಳೆಗಾಲ	ಶೆಟ್ಟಿ
132	ಚಾಮರಾಜನಗರ	ಕೊಳ್ಳೆಗಾಲ	ತಿಮ್ಮರಾಜಿಪುರ
133	ಚಾಮರಾಜನಗರ	ಯಳಂದೂರು	ಬಿಳಿಗಿರಿ ರಂಗನಬೆಟ್ಟ
134	ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ	ಬಾಗೆಪಲ್ಲಿ	ಪೊಲಿನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ
135	ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ	ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ	ಅಡ್ಡಗಲ್ಲು
136	ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ	ಚಿಂತಾಮಣಿ	ಮಿಂಡಿಗಲ್
137	ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ	ಗೌರಿಬಿದನೂರು	ಶ್ಯಾಂಪುರ
138	ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ	ಗುಡಿಬಂಡ	ದಪ್ಪರ್ತಿ
139	ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ	ಶಿಡ್ಲಘಟ್ಟ	ತಲಕಾಯಲಬೆಟ್ಟ

140	ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು	ಕಡೂರು	ಹರಳಗಟ್ಟ
141	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ	ಚಳ್ಳಕೆರೆ	ಕಾಲುವೇಹಳ್ಳಿ
142	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ	ಚಳ್ಳಕೆರೆ	ಎನ್ ದೇವರಹಳ್ಳಿ
143	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ	ಬ್ಯಾಲಹಾಳು
144	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ	ಗೊಡಬನಹಾಳ
145	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ	ಹಿರಿಯೂರು	ಬ್ಯಾಡರಹಳ್ಳಿ
146	ದಾವಣಗೆರೆ	ಹರಪ್ಪನಹಳ್ಳಿ	ಕಡತಿ
147	ದಾವಣಗೆರೆ	ಹರಪ್ಪನಹಳ್ಳಿ	ಲಕ್ಷ್ಮೀಪುರ
148	ದಾವಣಗೆರೆ	ದಾವಣಗೆರೆ	ಹಳೆಬಾತಿ
149	ದಾವಣಗೆರೆ	ದಾವಣಗೆರೆ	ಶ್ರೀರಾಮನಗರ
150	ದಾವಣಗೆರೆ	ಹರಿಹರ	ಉಕ್ಕಡಗಾತ್ತಿ
151	ಧಾರವಾಡ	ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ	ಅಗಡಿ
152	ಧಾರವಾಡ	ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ	ಚನ್ನಾಪುರ
153	ಧಾರವಾಡ	ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ	ದೇವರಗುಡಿಹಾಳ
154	ಧಾರವಾಡ	ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ	ಕಿರೇಸೂರ
155	ಧಾರವಾಡ	ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ	ಶರೇವಾಡ
156	ಧಾರವಾಡ	ಕಲಘಟಗಿ	ಭೋಗೆನಾಗರಕೊಪ್ಪ
157	ಧಾರವಾಡ	ಕುಂದಗೋಳ	ದೇವನೂರು
158	ಧಾರವಾಡ	ಕುಂದಗೋಳ	ಪಶುಪತಿಹಾಳ
159	ಧಾರವಾಡ	ನವಲಗುಂದ	ಬೆಳಹಾರ (ಚಿಲಕವಾಡ)
160	ಧಾರವಾಡ	ನವಲಗುಂದ	ನಾವಳ್ಳಿ
161	ಧಾರವಾಡ	ನವಲಗುಂದ	ಸಾಸ್ತಿಹಳ್ಳಿ
162	ಧಾರವಾಡ	ಕುಂದಗೋಳ	ಚಾಕಲಬ್ಬಿ
163	ಧಾರವಾಡ	ಕುಂದಗೋಳ	ಗುರುವಿನಹಳ್ಳಿ
164	ಗದಗ	ಗದಗ	ಕಳಸಾಪುರ
165	ಗದಗ	ಗದಗ	ತಿಮ್ಮಾಪುರ
166	ಗದಗ	ಮುಂಡರಗಿ	ಚಿಕ್ಕವಡಟ್ಟಿ
167	ಗದಗ	ಮುಂಡರಗಿ	ಜಂತ್ರಿ ಶಿರೂರು
168	ಗದಗ	ಮುಂಡರಗಿ	ಬಿಡನಾಳ
169	ಗದಗ	ಮುಂಡರಗಿ	ಶಿವಾಜಿನಗರ
170	ಗದಗ	ನರಗುಂದ	ಬೆನಕನಕೊಪ್ಪ
171	ಗದಗ	ರೋಣ	ಅಮರಗೋಳ
172	ಗದಗ	ರೋಣ	ಗುಳಗುಳಿ
173	ಗದಗ	ರೋಣ	ಹೊಸಳ್ಳಿ
174	ಗದಗ	ರೋಣ	ಕೌಜಗೇರಿ

175	ಗದಗ	ರೋಣ	ಮಾರನಬಸರಿ
176	ಗದಗ	ಶಿರಹಟ್ಟಿ	ಗೊವನಾಳ
177	ಗದಗ	ಶಿರಹಟ್ಟಿ	ಹುಲ್ಲೂರು
178	ಗದಗ	ಶಿರಹಟ್ಟಿ	ಮಾಡಳ್ಳಿ
179	ಗದಗ	ಶಿರಹಟ್ಟಿ	ಮಜ್ಜುರು
180	ಹಾಸನ	ಅರಕಲಗೂಡು	ಆಲದಹಳ್ಳಿ
181	ಹಾಸನ	ಅರಕಲಗೂಡು	ಹನ್ನಾಳು
182	ಹಾಸನ	ಅರಕಲಗೂಡು	ಹೆಗ್ಗಡಿಹಳ್ಳಿ
183	ಹಾಸನ	ಅರಕಲಗೂಡು	ತರಿಗಳಲೆ
184	ಹಾವೇರಿ	ಬ್ಯಾಡಗಿ	ಮತ್ತೂರ
185	ಹಾವೇರಿ	ಹಾನಗಲ್ಲ	ಆಲದಕಟ್ಟಿ
186	ಹಾವೇರಿ	ಹಾನಗಲ್ಲ	ಡೊಳ್ಳೇಶ್ವರ
187	ಹಾವೇರಿ	ಹಾವೇರಿ	ಬುದಗಟ್ಟಿ
188	ಹಾವೇರಿ	ಹಾವೇರಿ	ಹೊಸಕಿತ್ತೂರ
189	ಹಾವೇರಿ	ಹಾವೇರಿ	ನೆಲೊಗಲ್
190	ಹಾವೇರಿ	ಹಿರೆಕೇರೂರು	ಕಂಚೂರ
191	ಹಾವೇರಿ	ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರು	ಗುಡ್ಡದನ್ನೇರಿ
192	ಹಾವೇರಿ	ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರು	ಹೆಡಿಯಾಲ
193	ಹಾವೇರಿ	ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರು	ನದಿಹರಳಹಳ್ಳಿ
194	ಹಾವೇರಿ	ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರು	ಸೋಮಲಾಪುರ
195	ಹಾವೇರಿ	ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರು	ವೈಟಿ ಹೊನ್ನತ್ತಿ
196	ಹಾವೇರಿ	ಸವಣೂರು	ಡಂಬರಮತ್ತೂರ
197	ಹಾವೇರಿ	ಶಿಗ್ಗಾಂವ್	ಗುಡ್ಡದಚನ್ನಾಪುರ
198	ಹಾವೇರಿ	ಶಿಗ್ಗಾಂವ್	ಹಳೆಬಂಕಾಪುರ
199	ಹಾವೇರಿ	ಶಿಗ್ಗಾಂವ್	ಹುನಗುಂದ
200	ಕಲಬುರಗಿ	ಅಫಜಲ್ ಪೂರ	ಬಂಕಲಗಾ
201	ಕಲಬುರಗಿ	ಅಫಜಲ್ ಪೂರ	ಘತ್ತರಗಾ
202	ಕಲಬುರಗಿ	ಅಫಜಲ್ ಪೂರ	ಮದರಾ (ಬಿ)
203	ಕಲಬುರಗಿ	ಅಫಜಲ್ ಪೂರ	ನಂದರಗ
204	ಕಲಬುರಗಿ	ಅಫಜಲ್ ಪೂರ	ರಾಮನಗರ
205	ಕಲಬುರಗಿ	ಅಫಜಲ್ ಪೂರ	ತೇಲ್ಲೂರ
206	ಕಲಬುರಗಿ	ಆಳಂದ	ದಣ್ಣೂರು
207	ಕಲಬುರಗಿ	ಆಳಂದ	ಹಾಲ ತಡಕಲ
208	ಕಲಬುರಗಿ	ಆಳಂದ	ಹೆಬ್ಬಳ್ಳಿ
209	ಕಲಬುರಗಿ	ಆಳಂದ	ಹಿತ್ತಲ ಶರೂರ
210	ಕಲಬುರಗಿ	ಆಳಂದ	ಕೇರಿ ಅಂಬಲಗ

211	ಕಲಬುರಗಿ	ಆಳಂದ	ಮೊಘಾ (ಕೆ)
212	ಕಲಬುರಗಿ	ಆಳಂದ	ಮುದ್ದಡಗಾ
213	ಕಲಬುರಗಿ	ಆಳಂದ	ತಡೋಳ
214	ಕಲಬುರಗಿ	ಚಿಂಚೋಳಿ	ಗರಗಪಳ್ಳಿ
215	ಕಲಬುರಗಿ	ಚಿಂಚೋಳಿ	ಗಾರಂಪಳ್ಳಿ
216	ಕಲಬುರಗಿ	ಚಿಂಚೋಳಿ	ಜೆಟ್ಟೂರ
217	ಕಲಬುರಗಿ	ಚಿಂಚೋಳಿ	ಕುಪನೂರು
218	ಕಲಬುರಗಿ	ಚಿತ್ತಾಪುರ	ಬೆಡಸೂರ್
219	ಕಲಬುರಗಿ	ಚಿತ್ತಾಪುರ	ದಿಗ್ಗಾಂವ್
220	ಕಲಬುರಗಿ	ಚಿತ್ತಾಪುರ	ಹೇರೂರ(ಕೆ)
221	ಕಲಬುರಗಿ	ಚಿತ್ತಾಪುರ	ಇವಣಿ
222	ಕಲಬುರಗಿ	ಚಿತ್ತಾಪುರ	ಕರದಾಳ್
223	ಕಲಬುರಗಿ	ಚಿತ್ತಾಪುರ	ಮೊಗಲಾ
224	ಕಲಬುರಗಿ	ಚಿತ್ತಾಪುರ	ಮುಗಳನಾಗಾಂವ್
225	ಕಲಬುರಗಿ	ಚಿತ್ತಾಪುರ	ರಾಂಪೂರಹಳ್ಳಿ
226	ಕಲಬುರಗಿ	ಜೇವರ್ಗಿ	ಹುಲ್ಲೂರ
227	ಕಲಬುರಗಿ	ಜೇವರ್ಗಿ	ಕಾಚಾಪೂರ
228	ಕಲಬುರಗಿ	ಜೇವರ್ಗಿ	ಕಲ್ಲಹಂಗರಗಾ
229	ಕಲಬುರಗಿ	ಜೇವರ್ಗಿ	ಕರ್ಕಿಹಳ್ಳಿ
230	ಕಲಬುರಗಿ	ಜೇವರ್ಗಿ	ಮದರಿ
231	ಕಲಬುರಗಿ	ಜೇವರ್ಗಿ	ನೇದಲಗಿ
232	ಕಲಬುರಗಿ	ಜೇವರ್ಗಿ	ರಂಜಣಗಿ
233	ಕಲಬುರಗಿ	ಜೇವರ್ಗಿ	ಸಾತಖೇಡ
234	ಕಲಬುರಗಿ	ಜೇವರ್ಗಿ	ಸುಂಬಡ
235	ಕಲಬುರಗಿ	ಕಲಬುರಗಿ	ಅಲಗೂಡ
236	ಕಲಬುರಗಿ	ಕಲಬುರಗಿ	ಬಸವಪಟ್ಟಣ
237	ಕಲಬುರಗಿ	ಕಲಬುರಗಿ	ಹಾಗರಗಾ
238	ಕಲಬುರಗಿ	ಕಲಬುರಗಿ	ವಮಿಣಜಗಿ
239	ಕಲಬುರಗಿ	ಕಲಬುರಗಿ	ಸರಡಗಿ (ಬಿ)
240	ಕಲಬುರಗಿ	ಸೇಡಂ	ಬೆನಕನಹಳ್ಳಿ
241	ಕಲಬುರಗಿ	ಸೇಡಂ	ಚಂದಾಪೂರ
242	ಕಲಬುರಗಿ	ಸೇಡಂ	ಸಿಂದನಮಡು
243	ಕಲಬುರಗಿ	ಸೇಡಂ	ಯಡಗಾ
244	ಕೊಪ್ಪಳ	ಗಂಗಾವತಿ	ಬರಗೂರು
245	ಕೊಪ್ಪಳ	ಗಂಗಾವತಿ	ಬಸರಿಹಾಳ
246	ಕೊಪ್ಪಳ	ಗಂಗಾವತಿ	ಜಂಗಮರ ಕಲ್ಲುಡಿ

247	ಕೊಪ್ಪಳ	ಗಂಗಾವತಿ	ಜಜೀರಾಳ
248	ಕೊಪ್ಪಳ	ಗಂಗಾವತಿ	ಮೈಲಾಪುರ್
249	ಕೊಪ್ಪಳ	ಗಂಗಾವತಿ	ಸಣಾಪುರ್
250	ಕೊಪ್ಪಳ	ಕೊಪ್ಪಳ	ಬೇವಿನಹಳ್ಳಿ
251	ಕೊಪ್ಪಳ	ಕೊಪ್ಪಳ	ಹಾಲವರ್ತಿ
252	ಕೊಪ್ಪಳ	ಕೊಪ್ಪಳ	ವಣಬಳ್ಳಾರಿ
253	ಕೊಪ್ಪಳ	ಕುಷ್ಟಗಿ	ಅಂತರರಾಣ
254	ಕೊಪ್ಪಳ	ಕುಷ್ಟಗಿ	ಬಿಳೆಕಲ್ಲ
255	ಕೊಪ್ಪಳ	ಕುಷ್ಟಗಿ	ಹಾಬಲಕಟ್ಟಿ
256	ಕೊಪ್ಪಳ	ಕುಷ್ಟಗಿ	ತುಮರಿಕೊಪ್ಪ
257	ಮಂಡ್ಯ	ಮಂಡ್ಯ	ಮಾರಚಾಕನಹಳ್ಳಿ
258	ಮಂಡ್ಯ	ನಾಗಮಂಗಲ	ಹುಲಿಕೆರೆ
259	ಮೈಸೂರು	ಹೆಗ್ಗಡದೇವನಕೋಟೆ	ಬಾಚೇಗೌಡನಹಳ್ಳಿ
260	ಮೈಸೂರು	ಹೆಗ್ಗಡದೇವನಕೋಟೆ	ಹಾದನೂರು
261	ಮೈಸೂರು	ಹೆಗ್ಗಡದೇವನಕೋಟೆ	ಹೊಸಹೊಳಲು
262	ಮೈಸೂರು	ಹೆಗ್ಗಡದೇವನಕೋಟೆ	ಇಟ್ಟಾ
263	ಮೈಸೂರು	ಹೆಗ್ಗಡದೇವನಕೋಟೆ	ಕೊತ್ತೇಗಾಲ
264	ಮೈಸೂರು	ಹುಣಸೂರು	ಚಿಕ್ಕಬೀಚನಹಳ್ಳಿ
265	ಮೈಸೂರು	ಹುಣಸೂರು	ಹೆಗ್ಗಂದೂರು
266	ಮೈಸೂರು	ಹುಣಸೂರು	ಹುಸೇನ್‌ಪುರ
267	ಮೈಸೂರು	ಹುಣಸೂರು	ಮೂಕನಹಳ್ಳಿ
268	ಮೈಸೂರು	ಹುಣಸೂರು	ಉದ್ದೂರು
269	ಮೈಸೂರು	ಪಿರಿಯಾಪಟ್ಟಣ	ಆವರ್ತಿ
270	ಮೈಸೂರು	ಪಿರಿಯಾಪಟ್ಟಣ	ಚೌತಿ
271	ಮೈಸೂರು	ಪಿರಿಯಾಪಟ್ಟಣ	ಹರದೂರು
272	ಮೈಸೂರು	ಪಿರಿಯಾಪಟ್ಟಣ	ಹರನಹಳ್ಳಿ
273	ಮೈಸೂರು	ಪಿರಿಯಾಪಟ್ಟಣ	ಎನ್.ಶೆಟ್ಟಿಹಳ್ಳಿ
274	ಮೈಸೂರು	ತಿರುಮಕೂಡಲ ನರಸೀಪುರ	ಕುಪ್ಪಾ
275	ಮೈಸೂರು	ತಿರುಮಕೂಡಲ ನರಸೀಪುರ	ಯಾಚೇನಹಳ್ಳಿ
276	ರಾಯಚೂರು	ದೇವದುರ್ಗ	ಅಮರಾಪುರ
277	ರಾಯಚೂರು	ದೇವದುರ್ಗ	ಮಲ್ಲೇದೇವರಗುಡ್ಡ
278	ರಾಯಚೂರು	ಲಿಂಗಸೂಗೂರು	ದಿಗ್ಗನಾಯಕನಬಾವಿ
279	ರಾಯಚೂರು	ಲಿಂಗಸೂಗೂರು	ಹಲ್ವಾವಟಗಿ
280	ರಾಯಚೂರು	ಲಿಂಗಸೂಗೂರು	ಖೈರವಾಡಿ
281	ರಾಯಚೂರು	ಲಿಂಗಸೂಗೂರು	ನೀರಲಕೇರ
282	ರಾಯಚೂರು	ಮಾನ್ವಿ	ಚಿಂಚರಕೆ

283	ಶಿವಮೊಗ್ಗ	ಭದ್ರಾವತಿ	ಹನುಮಂತಾಪುರ
284	ಶಿವಮೊಗ್ಗ	ಭದ್ರಾವತಿ	ಸನ್ಯಾಸಿಕೊಡಮಗ್ಗೆ
285	ಶಿವಮೊಗ್ಗ	ಶಿಕಾರಿಪುರ	ಹೋತನಕಟ್ಟೆ
286	ಶಿವಮೊಗ್ಗ	ಶಿವಮೊಗ್ಗ	ಬೇಡರ ಹೊಸಹಳ್ಳಿ
287	ಶಿವಮೊಗ್ಗ	ಶಿವಮೊಗ್ಗ	ಕೋಹಳ್ಳಿ
288	ಶಿವಮೊಗ್ಗ	ಶಿವಮೊಗ್ಗ	ಮುದಿನಕೊಪ್ಪ
289	ಶಿವಮೊಗ್ಗ	ಶಿವಮೊಗ್ಗ	ಸೋಗಾನೆ
290	ಶಿವಮೊಗ್ಗ	ಶಿವಮೊಗ್ಗ	ತುಪ್ಪೂರು
291	ಶಿವಮೊಗ್ಗ	ಸೊರಬ	ಅಂಡಿಗೆ
292	ಶಿವಮೊಗ್ಗ	ಸೊರಬ	ದೂಗೂರು
293	ತುಮಕೂರು	ಗುಬ್ಬಿ	ಬ್ಯಾಡಿಗೆರೆ
294	ತುಮಕೂರು	ಸಿರಾ	ಬಂದಕುಂಟೆ
295	ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ	ಅಂಕೋಲ	ಹೊನ್ನೇಬೈಲು
296	ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ	ಅಂಕೋಲ	ವಾಸರಕುದ್ರಿಗೆ
297	ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ	ಭಟ್ಟಳ	ಮಾವಳ್ಳಿ-2
298	ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ	ಹಳಿಯಾಳ	ಅಂಬೆವಾಡಿ
299	ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ	ಹಳಿಯಾಳ	ಬಡಾಕಾನಶಿರಡಾ
300	ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ	ಹಳಿಯಾಳ	ಮೊದಲಗೆರಾ
301	ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ	ಹಳಿಯಾಳ	ತಟ್ಟಿಗೆರಿ
302	ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ	ಹೊನ್ನಾವರ	ಮಾಗೋಡ
303	ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ	ಹೊನ್ನಾವರ	ಮಂಕಿ ಎ (ಹಳೇಮಠ)
304	ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ	ಹೊನ್ನಾವರ	ಮಂಕಿ ಬಿ (ಅನಂತವಾಡಿ)
305	ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ	ಹೊನ್ನಾವರ	ಮಂಕಿ ಸಿ (ಚಿತ್ತಾರ)
306	ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ	ಕಾರವಾರ	ತೋಡೂರು
307	ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ	ಕುಮಟ	ಕಲ್ಲಬ್ಬೆ
308	ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ	ಮುಂಡಗೋಡ	ಮೈನಳ್ಳಿ
309	ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ	ಮುಂಡಗೋಡ	ನಾಗನೂರು
310	ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ	ಮುಂಡಗೋಡ	ಓಣಿಕೇರಿ
311	ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ	ಸಿದ್ದಾಪುರ	ಕೋರ್ಲಿಕ್ಕೆ (ಆಡುಕಟ್ಟಾ)
312	ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ	ಸಿದ್ದಾಪುರ	ತಂಡಾಗುಂಡಿ
313	ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ	ಶಿರಸಿ	ಹಲಗದ್ದೆ
314	ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ	ಶಿರಸಿ	ಮಂಜಗುಣಿ
315	ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ	ಶಿರಸಿ	ಮೇಲಿನ ಓಣಿಕೆರೆ
316	ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ	ಶಿರಸಿ	ಸದಾಶಿವಳ್ಳಿ
317	ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ	ಶಿರಸಿ	ಸೋಂದಾ

318	ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ	ಸೂಪಾ	ಗಾಂಗೋಡಾ
319	ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ	ಯಲ್ಲಾಪುರ	ಚಂದಗುಳಿ
320	ವಿಜಯಪುರ	ಬಸವನ ಬಾಗೇವಾಡಿ	ಬೆನಾಳ ಆರ್. ಸಿ.
321	ವಿಜಯಪುರ	ಬಸವನ ಬಾಗೇವಾಡಿ	ಗಣಿ ಆರ್. ಸಿ
322	ವಿಜಯಪುರ	ಬಸವನ ಬಾಗೇವಾಡಿ	ಸಿದ್ದನಾಥ ಆರ್.ಸಿ
323	ವಿಜಯಪುರ	ಇಂಡಿ	ಅರ್ಜುಣಿ ಬಿ.ಕೆ.
324	ವಿಜಯಪುರ	ಇಂಡಿ	ಚವಡಿಹಾಳ
325	ವಿಜಯಪುರ	ಇಂಡಿ	ಗುಬ್ಬೇವಾಡ
326	ವಿಜಯಪುರ	ಇಂಡಿ	ಹಿಂಗಣಿ
327	ವಿಜಯಪುರ	ಇಂಡಿ	ಇಂಗಳಗಿ
328	ವಿಜಯಪುರ	ಇಂಡಿ	ಕಪನಿಂಬರಗಿ
329	ವಿಜಯಪುರ	ಇಂಡಿ	ಸಂಗೋಗಿ
330	ವಿಜಯಪುರ	ಇಂಡಿ	ಉಮರಜ
331	ವಿಜಯಪುರ	ಮುದ್ದೇಬಿಹಾಳ	ಬಳಬಟ್ಟಿ
332	ವಿಜಯಪುರ	ಮುದ್ದೇಬಿಹಾಳ	ಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ
333	ವಿಜಯಪುರ	ಮುದ್ದೇಬಿಹಾಳ	ನಾಗರಬೆಟ್ಟ
334	ವಿಜಯಪುರ	ಸಿಂಧಗಿ	ಗುತ್ತರಗಿ
335	ವಿಜಯಪುರ	ಸಿಂಧಗಿ	ಹಿಕ್ಕನಗುತ್ತಿ
336	ವಿಜಯಪುರ	ಸಿಂಧಗಿ	ಕಕ್ಕಳಮೇಲಿ
337	ವಿಜಯಪುರ	ಸಿಂಧಗಿ	ನಾಗಾವಿ ಬಿ.ಕೆ.
338	ವಿಜಯಪುರ	ಸಿಂಧಗಿ	ರಾಮನಳ್ಳಿ
339	ವಿಜಯಪುರ	ವಿಜಯಪುರ	ಜುಮನಾಳ
340	ವಿಜಯಪುರ	ವಿಜಯಪುರ	ಕುಮಟಗಿ
341	ಯಾದಗಿರಿ	ಶಹಾಪೂರ	ಐಕೂರು
342	ಯಾದಗಿರಿ	ಶಹಾಪೂರ	ಬೀರನೂರ
343	ಯಾದಗಿರಿ	ಶಹಾಪೂರ	ಗುಂಡಗರ್ತಿ
344	ಯಾದಗಿರಿ	ಶಹಾಪೂರ	ಹುರಸಗುಂಡಗಿ
345	ಯಾದಗಿರಿ	ಶಹಾಪೂರ	ತುಮಕೂರ
346	ಯಾದಗಿರಿ	ಸುರಪೂರ	ಬಾಡ್ಯಾಪುರ
347	ಯಾದಗಿರಿ	ಸುರಪೂರ	ಹೆಗ್ಗಣದೊಡ್ಡಿ
348	ಯಾದಗಿರಿ	ಸುರಪೂರ	ಕಿರದಹಳ್ಳಿ

ಅನುಬಂಧ - 2

	ಪರಿಷ್ಕೃತ ಗ್ರಾ.ಅ.ಪಂ.ರಾಜ್ ಸೇವೆಗಳ ಪಟ್ಟಿ	Revised List of RDPR Services
Sl.No.	ಕಟ್ಟಡ ಸಂಬಂಧಿತ	Building Related
1	ಕಟ್ಟಡ ಅನುಮತಿ ವಿತರಣೆ	Issuance of Building License
2	ತೆರಿಗೆ ನಿರ್ಧರಣಾ ಪಟ್ಟಿ ವಿತರಣೆ	Issuance of Alteration to Assessment List(Mutation)
3	ಬೇಡಿಕೆ/ಕಂದಾಯ ನಕಲು ಪಟ್ಟಿ	Copy of Demand/ Assessment List (Existing)
4	ಆಸ್ತಿ ತೆರಿಗೆ ಮನ್ನಾ ಅರ್ಜಿ	Application to waive off property tax
5	ಕಟ್ಟಡ ಕಾಮಗಾರಿಯ ಮುಕ್ತಾಯ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ ವಿತರಣೆ	Issuance for Building Completion Certificate
6	ಹೊಸ ನೀರಿನ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕಾಗಿ ಅರ್ಜಿ	Application for new Water connection
7	ಕೊಳವೆ ಬಾವಿ ನಿರ್ಮಾಣದ ವಿವರ ತಿಳಿಸುವುದು	Intimation of Digging of Borewell
8	ನೀರಿನ ಸಂಪರ್ಕ ಕಡಿತ	Application for Disconnecting Water Connection
9	ಕೊಳವೆ ಬಾವಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮುಕ್ತಾಯ	Intimation to closure of Bore wells
	ವ್ಯಾಪಾರ ಪರವಾನಗಿ ಸಂಬಂಧಿತ	Trade Related
10	ವ್ಯಾಪಾರ ಪರವಾನಗಿ ವಿತರಣೆ	Issuance of Trade license
11	ಕಾರ್ಖಾನೆ ಪರವಾನಗಿ ವಿತರಣೆ	Issuance of NOC to Factories
12	ಜಾಹೀರಾತು ಪರವಾನಗಿ ವಿತರಣೆ	Issuance of Advertisement license
	ಫಲಾನುಭವಿ ಸಂಬಂಧಿತ	Individual Beneficiary Related
13	ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಂದ NDC	No Due Certificate from Gram Panchayat
14	25% ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಕಲ್ಯಾಣ ನಿಧಿ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸೇವೆಗಳ ಅರ್ಜಿ	Application to avail service under 25% SC and ST GP welfare fund
15	3% ಅಂಗವಿಕಲರ ಕಲ್ಯಾಣ ನಿಧಿ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸೇವೆಗಳ ಅರ್ಜಿ	Application to avail services under 3% Physically Handicapped
16	ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಬೀದಿದೀಪಗಳನ್ನು ಅರ್ಜಿ	Application for New Street Lights in Existing Lines
17	2% ಕ್ರೀಡೆ ಕಲ್ಯಾಣ ನಿಧಿ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸೇವೆಗಳ ಅರ್ಜಿ	Application to Youth affairs(sports) welfare fund avail services under 2% Sports Services
	ನಿರ್ವಹಣೆ ಸಂಬಂಧಿತ	Maintenance Related
18	ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆ (ಸಣ್ಣ ರಿಪೇರಿ)	Maintenance of drinking water
19	ಬೀದಿ ದೀಪಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ	Maintenance of Street Light
20	ಗ್ರಾಮ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ	Maintenance of Village sanitation

	ಇತರೆ	Others
21	ದಾಖಲೆಗಳ ವಿತರಣೆ (ಜನಸಂಖ್ಯೆ, ಬೆಳೆ, ಜಾನುವಾರು ಗಣತಿ, ಬಿಪಿಎಲ್ ಪಟ್ಟಿ)	Issuance of records (population, crop,cattle census, BPL list)
22	ಇತರೆ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ರಹಿತ ಪತ್ರ ವಿತರಣೆ	NOC to Other Authorities/Departments
23	ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ದೂರ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ ವಿತರಣೆ	Issuance of Distance Certificate for School/ College Students/Others
24	ESCOMS – ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ರಹಿತ ಪತ್ರ ವಿತರಣೆ	Issuances of NOC for ESCOMS
25	ಮನರಂಜನೆ ಪರವಾನಗಿ ನೀಡಿಕೆ (ಹೊಸ/ಹೆಚ್ಚುವರಿ/ಬದಲಾವಣೆ)	NOC to Entertainment activities

39 G2C Nada Kacheri Services of Revenue Department

Sl.No.	Services names in Kannada	Services Name
1	ಜನಸಂಖ್ಯೆ ದೃಢೀಕರಣ ಪತ್ರ	Population Certificate
2	ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಆದಾಯ ದೃಢೀಕರಣ ಪತ್ರ	Caste and Income Certificate
3	ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ (ಪ್ರವರ್ಗ-1)	Caste Certificate (Cat-A)
4	ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿ ಅಥವಾ ಅನುಸೂಚಿತ ಪಂಗಡಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ (ಪ.ಜಾ/ಪ.ಪಂ)	Caste Certificate (SC/ST)
5	ಇತರೆ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ದೃಢೀಕರಣ ಪತ್ರ (ಕೇಂದ್ರ)	OBC Certificate (Central)
6	ವಾಸಸ್ಥಳ ದೃಢೀಕರಣ ಪತ್ರ	Residence Certificate
7	ಆದಾಯ ದೃಢೀಕರಣ ಪತ್ರ	Income Certificate
8	ಗೇಣಿ ರಹಿತ ದೃಢೀಕರಣ ಪತ್ರ	Non Tenancy Certificate
9	ವಿಧವಾ ದೃಢೀಕರಣ ಪತ್ರ	Widow Certificate
10	ಜೀವಂತ ದೃಢೀಕರಣ ಪತ್ರ	Living Certificate
11	ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯ ದೃಢೀಕರಣ ಪತ್ರ	Agricultural Family member certificate
12	ಮರು ವಿವಾಹವಾಗದಿರುವ ದೃಢೀಕರಣ ಪತ್ರ	No Re-Marriage Certificate
13	ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದಿರುವ ದೃಢೀಕರಣ ಪತ್ರ	Land less Certificate
14	ಮೃತರ ಕುಟುಂಬದ ಜೀವಂತ ಸದಸ್ಯರ ದೃಢೀಕರಣ ಪತ್ರ	Surviving Family Members Certificate
15	ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ದೃಢೀಕರಣ ಪತ್ರ	Unemployment Certificate
16	ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿರುವ ದೃಢೀಕರಣ ಪತ್ರ	No Govt. Job Certificate
17	ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರ ದೃಢೀಕರಣ ಪತ್ರ	Agriculturist Certificate

18	ಸಣ್ಣ/ಅತಿ ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರ ದೃಢೀಕರಣ ಪತ್ರ	Small / Marginal farmer Certificate
19	ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕ ದೃಢೀಕರಣ ಪತ್ರ	Agricultural Labour Certificate
20	ಮೇಲುಸ್ಥರಕ್ಕೆ ಸೇರಿಲ್ಲವೆಂಬ ದೃಢೀಕರಣ ಪತ್ರ	Non creamy layer Certificate
21	ಭೂ ಹಿಡುವಳಿ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ	Land holding Certificate
22	ಬೋನಫೈಡ್ ದೃಢೀಕರಣ ಪತ್ರ	Bonafide Certificate
23	ಸಾಲ ತೀರಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ದೃಢೀಕರಣ ಪತ್ರ	Solvency Certificate
24	ವಸತಿ ದೃಢೀಕರಣ ಪತ್ರ	Domicile Certificate
25	ಉದ್ಯೋಗದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಆದಾಯ ದೃಢೀಕರಣ ಪತ್ರ	Income Certificate for Employment
26	ಅನುಕಂಪದ ಆಧಾರದ ನೇಮಕಾತಿಗೆ ಆದಾಯ ದೃಢೀಕರಣ ಪತ್ರ	Income Certificate for compass for Employment
27	ವಂಶವೃಕ್ಷದ ದೃಢೀಕರಣ ಪತ್ರ	Attestation of Family Tree
28	ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶದ ವಸತಿ & ಅರ್ಹತಾ ದೃಢೀಕರಣ ಪತ್ರ	HK Region Residence and Eligibility
29	ಬೆಳೆ ದೃಢೀಕರಣ ಪತ್ರ	Crop Certificate
30	ಅಂಗವಿಕಲರ ವೇತನ	Physically Handicapped Pension
31	ವಿಧವಾ ವೇತನ	Widow Pension
32	ಸಂಧ್ಯಾ ಸುರಕ್ಷಾ	Sandhya Suraksha Yojane
33	ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತಾ ಯೋಜನೆ	National Family Benefit Scheme
34	ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ ವೇತನ	Indira Gandhi National Old Age Pension
35	ಮೈತ್ರಿ	Mythiri
36	ಮನಸ್ವಿನಿ	Manaswini
37	ಅಂತ್ಯ ಸಂಸ್ಕಾರ ಯೋಜನೆ	Anthya Samskara Yojane
38	ಆಸಿಡ್ ದಾಳಿಗೊಳಗಾದವರಿಗೆ ಪಿಂಚಣಿ	Acid Victim Pension
39	ರೈತರ ವಿಧವೆಯರ ಪಿಂಚಣಿ	Farmer Widow Pension

Bhoomi G2C Services of revenue Department

Sl.No.	Services names in Kannada	Services Name
1	ಪಹಣಿ ಪ್ರತಿ	RTC

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ನಡವಳಿಗಳು

ವಿಷಯ: ರಾಜ್ಯದ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ 2019-20ನೇ ಸಾಲಿನ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದ ಏಪ್ರಿಲ್ 2019 ಮಾಹೆಯಿಂದ ಜೂನ್ 2019ರ ಮಾಹೆವರೆಗಿನ ಅವಧಿಗೆ ಮೊದಲನೇ ಕಂತಾಗಿ ಗೌರವಧನ ಮೊತ್ತಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸುವ ಕುರಿತು.

ಓದಲಾಗಿದೆ,

ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ:ಗ್ರಾಅಪ 116 ಜಿಪಸ 2017, ದಿನಾಂಕ: 03-05-2017.

****

ಮೇಲೆ ಓದಲಾದ ಆದೇಶದಲ್ಲಿ 2019-20ನೇ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಘೋಷಿಸಿರುವಂತೆ ರಾಜ್ಯದ ಜಿಲ್ಲಾ/ತಾಲ್ಲೂಕು ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್‌ನ ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಗೌರವಧನವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿದೆ.

	ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ	ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯತಿ	ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತಿ
ಅಧ್ಯಕ್ಷ	3,000	6,000	35,000
ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರ	2,000	4,000	15,000
ಸದಸ್ಯ	1,000	3,000	5,000

ರಾಜ್ಯದ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ 2019-20ನೇ ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಲಿಗೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ರೂ.13820.00 ಲಕ್ಷಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಶೀರ್ಷಿಕೆ:2515-00-103-0-98-324(2515-00-198-1-11-300) (ಯೋಜನೇತರ) ರಡಿ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅನುದಾನವನ್ನು ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೇ ಕಂತಾಗಿ ಏಪ್ರಿಲ್-2019 ರಿಂದ ಜೂನ್-2019ರ ಅವಧಿಗೆ ಮಾಸಿಕ ಗೌರವಧನ ಮೊತ್ತಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಆದೇಶ.

ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ: ಗ್ರಾಅಪ 119 ಜಿಪಸ 2019, ಬೆಂಗಳೂರು, ದಿನಾಂಕ: 27-05-2019.

ಮೇಲಿನ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, 2019-20ನೇ ಸಾಲಿನ ಏಪ್ರಿಲ್-2019ರ ಮಾಹೆಯಿಂದ ಜೂನ್-2019 ಮಾಹೆವರೆಗಿನ ಅವಧಿಗೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಲೆಕ್ಕ ಶೀರ್ಷಿಕೆ:2515-00-103-0-98-324(2515-00-198-1-11-300)(ಯೋಜನೇತರ)ರಡಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಅನುದಾನದಲ್ಲಿ ರೂ.34,42,92,000 (ಮೂವತ್ತಾಲ್ಪು ಕೋಟಿ ನಲವತ್ತೆರಡು ಲಕ್ಷದ ತೊಂಬತ್ತೆರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ)ಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಿ ಆದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಿರುವ ಮಾಸಿಕ ಗೌರವಧನದ ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಮೊತ್ತಗಳನ್ನು ಈ ಆದೇಶದೊಂದಿಗೆ ಲಗತ್ತಿಸಿದ ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದೆ. ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಗೌರವಧನದ ಮೊತ್ತಗಳನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಡಿ.ಡಿ.ಓ (ಡ್ರಾಯಿಂಗ್ ಅಂಡ್ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸಿಂಗ್ ಕೋಡ್-ಹಣ ಸೆಳೆಯುವ ಮತ್ತು ಬಟವಾಡೆ ಮಾಡುವ ಕೋಡ್)ಕೋಡ್‌ಗಳಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಖಜಾನೆ ಗಣಕಾಲ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕೇಂದ್ರ, ಬೆಂಗಳೂರು (ಟಿ.ಎನ್.ಎಮ್.ಸಿ)

ಮೂಲಕ ಅಪ್‌ಲೋಡ್ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರದ ಅಧೀನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ(ಜಿ.ಪಂ), ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂ. ರಾಜ್ ಇಲಾಖೆ ಇವರಿಗೆ ಅನುಮತಿಸಿದೆ.

ಮಾಸಿಕ ಗೌರವಧನದ ಮೊತ್ತಗಳನ್ನು ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಷರತ್ತಿಗೊಳಪಟ್ಟು ಪಾವತಿಸುವುದು.

- 1) ಈ ಆದೇಶದ ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರುವ ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಮೊತ್ತಗಳನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಡಿ.ಡಿ.ಓ (ಡ್ರಾಯಿಂಗ್ ಅಂಡ್ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸಿಂಗ್ ಕೋಡ್) ಕೋಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಅಪ್‌ಲೋಡ್ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜಿಲ್ಲಾ ಖಜಾನೆಯಿಂದ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮೊತ್ತಗಳನ್ನು ಸೆಳೆಯುವುದು.
- 2) ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತಿ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಿಖರವಾಗಿ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ನೀಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಮೊತ್ತಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿ ಅಂತಹ ಮೊತ್ತಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಉಳಿತಾಯ ಖಾತೆಗಳಿಗೆ ಆರ್.ಟಿ.ಜಿ.ಎಸ್/ಎನ್.ಇ.ಎಫ್.ಟಿ ವಿಧಾನದ ಮೂಲಕ ವರ್ಗಾಯಿಸಿ ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಮಾಸಿಕ ಗೌರವಧನಗಳನ್ನು ಪಾವತಿಸಲು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು.
- 3) ಈ ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಿದ ಮೊತ್ತಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಏಪ್ರಿಲ್-2019ರ ಮಾಹೆಯಿಂದ ಜೂನ್-2019ರ ಮಾಹೆಗೆ ಮಾಸಿಕ ಗೌರವಧನಗಳನ್ನು ಪಾವತಿಸಲು ಮಾತ್ರ ವಿನಿಯೋಗಿಸುವುದು. ಅನ್ಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ಈ ಆದೇಶವನ್ನು ಆರ್ಥಿಕ ಇಲಾಖೆಯು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ:ಆಇ 301 ವೆಚ್ಚ-6/2019, ದಿನಾಂಕ: 14-05-2019ರ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಇಲಾಖೆಯ ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ:ಆಇ 1 ಟಿಎಫ್‌ಪಿ 2019, ದಿನಾಂಕ: 03-04-2019ರಲ್ಲಿ ಆಯಾಯಾ ಇಲಾಖಾ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ/ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು ಪ್ರತ್ಯಾಯೋಜಿಸಿರುವ ಆರ್ಥಿಕ ಅಧಿಕಾರದನ್ವಯ ಹೊರಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಆದೇಶಾನುಸಾರ
ಮತ್ತು ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ,

ಸಹಿ/-

(ಪಿ.ದೇವಸಹಾಯಂ)

ಸರ್ಕಾರದ ಅಧೀನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ(ಜಿ.ಪಂ)(ಪ್ರ)
ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂ.ರಾಜ್ ಇಲಾಖೆ.

**“ರಾಜ್ಯದ 6022 ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷ, ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ
2019-20ನೇ ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಲಿನ ಏಪ್ರಿಲ್-2019ರ ಮಾಹೆಯಿಂದ ಜೂನ್-2019ರ ಮಾಹೆಯವರೆಗಿನ ಅವಧಿಗೆ
ನೀಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಗೌರವಧನದ ವಿವರಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ:ಗ್ರಾಅಪ 119 ಬೆಪಸ 2019, ದಿನಾಂಕ:27-05-2019”**

ಅನುಬಂಧ

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೆಸರು	ಒಟ್ಟು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಗೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರುಗಳಿಗೆ ನೀಡಬೇಕಾಗಿರುವ * ಗೌರವಧನ	ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಗೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರುಗಳಿಗೆ ನೀಡಬೇಕಾಗಿರುವ ** ಗೌರವಧನ	ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಗೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ನೀಡಬೇಕಾಗಿರುವ *** ಗೌರವಧನ	ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಗೆ ಒಟ್ಟು ಗೌರವಧನ
1	ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ	96	96	96	2244	864000.00	576000.00	6732000.00	8172000.00
2	ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ	105	105	105	1709	945000.00	630000.00	5127000.00	6702000.00
3	ರಾಮನಗರ	127	127	127	1802	1143000.00	762000.00	5406000.00	7311000.00
4	ಕೋಲಾರ	156	156	156	2478	1404000.00	936000.00	7434000.00	9774000.00
5	ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ	157	157	157	2231	1413000.00	942000.00	6693000.00	9048000.00
6	ತುಮಕೂರು	331	331	331	4737	2979000.00	1986000.00	14211000.00	19176000.00
7	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ	189	189	189	2948	1701000.00	1134000.00	8844000.00	11679000.00
8	ದಾವಣಗೆರೆ	233	233	233	2908	2097000.00	1398000.00	8724000.00	12219000.00
9	ಶಿವಮೊಗ್ಗ	271	271	271	2422	2439000.00	1626000.00	7266000.00	11331000.00
10	ಮೈಸೂರು	266	266	266	4209	2394000.00	1596000.00	12627000.00	16617000.00
11	ಚಾಮರಾಜನಗರ	130	130	130	1907	1170000.00	780000.00	5721000.00	7671000.00
12	ಹಾಸನ	267	267	267	3160	2403000.00	1602000.00	9480000.00	13485000.00
13	ಕೊಡಗು	104	104	104	1049	936000.00	624000.00	3147000.00	4707000.00
14	ಮಂಡ್ಯ	233	233	233	3415	2097000.00	1398000.00	10245000.00	13740000.00
15	ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು	227	227	227	1909	2043000.00	1362000.00	5727000.00	9132000.00
16	ಉಡುಪಿ	158	158	158	2161	1422000.00	948000.00	6483000.00	8853000.00

17	ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ	230	230	230	3004	2070000.00	1380000.00	9012000.00	12462000.00
18	ಬೆಳಗಾವಿ	505	505	505	7702	4545000.00	3030000.00	23106000.00	30681000.00
19	ವಿಜಯಪುರ	213	213	213	3577	1917000.00	1278000.00	10731000.00	13926000.00
20	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	198	198	198	2856	1782000.00	1188000.00	8568000.00	11538000.00
21	ಧಾರವಾಡ	144	144	144	1776	1296000.00	864000.00	5328000.00	7488000.00
22	ಗದಗ	122	122	122	1525	1098000.00	732000.00	4575000.00	6405000.00
23	ಹಾವೇರಿ	224	224	224	2745	2016000.00	1344000.00	8235000.00	11595000.00
24	ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ	231	231	231	2270	2079000.00	1386000.00	6810000.00	10275000.00
25	ಬೀದರ್	185	185	185	2933	1665000.00	1110000.00	8799000.00	11574000.00
26	ಬಳ್ಳಾರಿ	200	200	200	3329	1800000.00	1200000.00	9987000.00	12987000.00
27	ರಾಯಚೂರು	180	180	180	3069	1620000.00	1080000.00	9207000.00	11907000.00
28	ಕಲಬುರ್ಗಿ	264	264	264	4002	2376000.00	1584000.00	12006000.00	15966000.00
29	ಯಾದಗಿರಿ	123	123	123	2124	1107000.00	738000.00	6372000.00	8217000.00
30	ಕೊಪ್ಪಳ	153	153	153	2453	1377000.00	918000.00	7359000.00	9654000.00
ಒಟ್ಟು		6022.00	6022.00	6022.00	84654.00	54198000.00	36132000.00	253962000.00	344292000.00

ಒಟ್ಟು: ಮೂವತ್ತಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ನಲವತ್ತೆರಡು ಲಕ್ಷದ ತೊಂಬತ್ತೆರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ

* ಗ್ರಾ.ಪಂ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಮಾಸಿಕ ಗೌರವಧನ ರೂ.3000.00

** ಗ್ರಾ.ಪಂ. ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಮಾಸಿಕ ಗೌರವಧನ ರೂ.2000.00

*** ಗ್ರಾ.ಪಂ. ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮಾಸಿಕ ಗೌರವಧನ ರೂ.1000

ಸಹಿ/-

(ಪಿ.ದೇವಸಹಾಯಂ)

ಸರ್ಕಾರದ ಅಧೀನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ(ಜಿ.ಪಂ)(ಪ್ರ)

ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂ.ರಾಜ್ ಇಲಾಖೆ

**ಬರಪೀಡಿತ
ಪ್ರದೇಶಗಳ
ಒಂದು ನೋಟ**

KARNATAKA VIKAS : JUNE 2019

A Monthly Magazine for Rural Development and Panchayath Raj Department, Government of Karnataka
Regd. KA / BGGPO / 2531 / 2018-20, License of Post "without Prepayment" WPP - 32

Date of Publication : 8th of Every Month.

RNI No: KAR KAN / 28103 / 1974 Total No. Pages 52, Posted at Bengaluru PSO, Mysore Road, Bengaluru
on 11th, 19th, 23rd of every month.

ಜೂನ್ 5
ವಿಶ್ವ ಪರಿಸರ ದಿನ

Published & Owned by :
DIRECTOR
(PANCHAYAT RAJ)
Rural Development and
Panchayat Raj Department

Chief Editor
Gagan A.S

Place & Publication
Karnataka Vikas
No.309, 3rd Floor, Gate No.1
M.S.Building, Dr. Ambedkar Veedhi,
Bengaluru - 560 001.

Printed by
KAVERI PRINTS INDIA
Chamaraja Pete
Bengaluru, Karnataka
Mob: +91 95919 88347

Price : ₹ 10.00
ಬೆಲೆ : ₹ 10.00